

3 Aruba

Omar Tromp
nieuwe
voorzitter KvK

8 Economie

Banken zetten honderden
geldstort-automaten
uit vanwege plofkraken

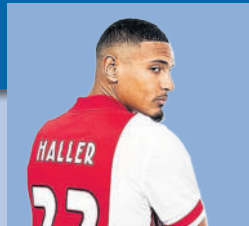
10 Wereld

Burgemeester:
Londen staat op
het punt van crisis

12 Sport

Overmars telt
graag recordbedrag
neer voor Haller

Oproep voor meer wederzijds respect

Parlementariërs benadrukken eigen voorbeeldfunctie

DEN HAAG/ORANJESTAD — **Parlementariërs moeten het goede voorbeeld geven aan de kiezers in hun landen. Die oproep werd gedaan door verschillende deelnemers aan het Interparlementair Koninkrijksoverleg (Ipko). Het halfjaarlijkse overleg werd gisteren afgesloten met een verzoek voor wederzijds respect en meer samenwerking door de vier landen van het Koninkrijk.**

door onze correspondent
Otti Thomas

“We moeten elkaar steunen. Niet alleen financieel maar ook moreel. Laten we niet met een beschuldigende vinger naar elkaar wijzen. We hebben gezien wat er is gebeurd in Amerika. We moeten elkaar steunen, zodat dit soort taferelen niet in ons Koninkrijk gebeuren. Dat doen we door perspectief en hoop te geven aan onze mensen”, zei MAN-Statelid Giselle Mc William van Curaçao. Ze doelde op de bestorming van het Capitool, zetel van de Amerikaanse volksvertegenwoordiging. D66-Tweede Kamerlid Antje Dierkens zei dat politici zich niet moeten laten verleiden tot populisme. “We moeten het goede voorbeeld geven. Politiek op basis van feiten en niet op basis van emoties”, zei ze. D66-Eerste Kamerlid Boris Dittrich ziet ook een rol als het gaat om de vaccinatie. In alle vier de landen zijn er namelijk inwoners die twijfelen aan de veiligheid. “Wij hebben echt een taak om het vertrouwen daarin aan te moedigen”, zei hij. Net als een half jaar geleden was het overleg volledig online. Verdeeld in werkgroepen spraken de deelnemers onder meer over de Nederlandse hulp aan Curaçao, Aruba, Sint Maarten en Caribisch Nederland. De Caribische Statenleden waren niet terughoudend in hun

kritiek op de eisen van Nederland de oprichting van het Caribisch orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho). “Het proces heeft geleid tot veel misverstanden en pijnpunten, die openlijk zijn gedeeld”, zei de Curaçaose Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) over de besprekingen in haar werkgroep. “Consensus betekent dat er overeenstemming is over de inhoud met wederzijds respect”, zei de Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP). “Natuurlijk zijn geld en hervormingen nodig, maar politiek draagvlak is ook nodig. De afspraken worden ervaren als iets dat is opgelegd en niet als het resultaat van goed overleg”, zei AVP-Statelid Robert Candelaria.

Respect

“Er moet wederzijds respect zijn binnen het Koninkrijk. Tot nu toe werden de premiers van de landen eigenlijk gedwongen om te tekenen. We hopen dat dat niet het geval zal blijven bij de realisatie van de Rijkswet Coho”, zei William Marlin van de National Alliance op Sint Maarten. Hij noemde het ook opmerkelijk dat Nederland blijkaar wel binnen enkele weken de Coho kan oprichten, terwijl het al jaren duurt om tot een geschillenregeling te komen. Het Ipko was dit keer vooral bedoeld om ervaringen en meningen uit te wisselen, bijvoorbeeld over de im-

pact van de coronapandemie, inclusief gevolgen als gevoelens van depressie en eenzaamheid en het toenemend verzet tegen de coronamaatregelen. “Het zal een langdurig effect hebben op onze bevolkingen”, zei de Curaçaose Statenvoorzitter Pauletta.

Een aantal onderwerpen wordt nog verder uitgewerkt, zodat er mogelijk nog officiële verzoeken volgen aan de vier regeringen. De delegaties vragen bijvoorbeeld meer coördinatie voor het reisbeleid binnen het Koninkrijk. Ze stelden ook voor om concrete plannen te maken voor de opvang en het gebruik van regenwater voor de landbouw.

Een ander voorbeeld was de teelt van medicinale marihuana op Aruba, waar ook Sint Maarten interesse voor heeft. “Kunnen we als Koninkrijk daar in samenwerken? Want Nederland heeft de nodige ervaring met de positieve en negatieve kanten daarvan”, zei PvdA-Eerste Kamerlid Jerroen Recourt. Ook het gebruik van marihuana voor niet-medische redenen werd aangestipt.

De deelnemers willen tot slot vaker contact met elkaar, dus niet pas in juni bij het volgend Ipko. CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam stelde voor om voorbereidingen uit te laten voeren door vertegenwoordigers van de coalitie en oppositie van elk parlement, zodat er meer tijd is voor inhoudelijke discussies. Als gastheer van het huidige Ipko neemt Aruba het initiatief om de plannen en ideeën verder uit te werken. Nederland is gastheer voor het volgende Ipko.

Dol-fijn

Foto: Shanon Croes

ORANJESTAD — *Het tafereel wat Shanon Croes, toerbegeleider van The Shack Aruba, gisteren te zien kreeg, was meer dan bijzonder. Tijdens het kayakken stuitte hij op een groep dolfijnen. Hij besloot zijn snorkel erbij te pakken en van een afstand te filmen en te fotograferen. “Een unieke ervaring!”, laat hij enthousiast aan de Amigoe weten. “Ik ben geen dolfijnexpert, maar ze zagen er heel goed en blij uit, en je kon hen zelfs horen fluiten.” Waar hij de dolfijnen spotte, mag hij niet delen. De Aruba Mammal Foundation maakte vandaag via een bericht duidelijk dat dolfijnen bij de wet beschermd zijn en dat het illegaal is om hen te verstoren. Om die reden drukken zij mensen op het hart om de spotlocatie van dolfijnen vooral niet te delen.*

Doden door zelfmoord- aanslag Boko Haram in Kameroen

YAOUNDÉ — Dertien mensen, onder wie acht kinderen, zijn vandaag in Kameroen omgekomen bij een zelfmoordaanslag door terreurbeweging Boko Haram. Een vrouw blies zich op in het noorden van het West-Afrikaanse land, meldde de politie en een dorpsoudste. De Nigeriaanse islamitische beweging pleegt al jaren aanslagen, ook in omliggende landen waaronder Tsjaad, Kameroen en Niger. Sinds een door Boko Haram gelanceerde opstand in 2009 in Nigeria zijn al meer dan 36.000 dodelijke slachtoffers gevallen en 3 miljoen mensen ontheemd geraakt.

Radicale Indonesische prediker Abu Bakar Bashir vrijgelaten

JAKARTA — De radicale Indonesische prediker **Abu Bakar Bashir is vrijgelaten uit de gevangenis in de hoofdstad Jakarta. Dat hebben Indonesische media gemeld. Op beelden van de Indonesische televisie was te zien dat Bashir bij de gevangenis werd opgehaald door familieleden.**

Foto: thefamouspeople.com

Abu Bakar Bashir

Bashir werd in 2011 door een rechtbank in zijn land veroordeeld tot vijftien jaar cel. Hij werd schuldig bevonden aan het financieren van een trainingskamp voor terroristen, die zich de al-Qaeda van Atjeh noemden. De nu 82-jarige prediker wilde graag de sharia (de islamitische wet) invoeren in Indonesië, het grootste moslimland ter wereld.

Hij stond bekend als de jihadleider van Zuidoost-Azië en is de geestelijk leider van de verboden Jemaah Islamiyah, die volgens de politie in 2002 een aanslag pleegde

op Bali. Daarbij kwamen 202 toeristen. Bashir wordt ook genoemd in verband met aanslagen op kerken in 2000 en het Marriott hotel in Jakarta in 2003.

De Australische premier Scott Morrison reageerde ontzet op de vrijlating van

Bashir. Hij sprak van ‘hartverscheurend’ nieuws. Op Bali verloren ook 88 Australiërs het leven. “Ik kan me die dag nog goed herinneren”, zei Morrison, die voorspelde dat nabestaanden het als een klap zullen ervaren dat Bashir de gevangenis heeft verlaten.

EU-leiders vergaderen deze maand weer over corona

BRUSSEL — De 27 EU-leiders houden op 21 januari weer een top via videoverbinding over de coronapandemie. EU-voorzitter Charles Michel zal de vergadering over het coördineren van de strijd tegen Covid-19 leiden, tweet zijn woordvoerder.

De 27 leiders overleggen vaker over de pandemie sinds de Duitse bondskanselier Angela Merkel in oktober suggereerde dat ze van elkaars ervaringen kunnen leren en de klokken gelijk moeten zetten. Premier Mark Rutte en zijn collega's erkenden dat ze bij de uitbraak van het virus in het voorjaar beter hadden kunnen samenwerken. Op hun laatste fysieke bijeenkomst in Brussel begin december, vroegen de leiders de Europese Commissie uit

Foto: Shutterstock

te werken hoe ze elkaars uitslagen van coronatests wederzijds erkennen. Ook

willen ze meer samenwerken bij het verstrekken van inentingsbewijzen en het in-

trekken van reisbeperkingen als de coronapandemie dat toelaat.

Nieuwe instructies voor diplomaten VS na bestorming Capitool

WASHINGTON — Amerikaanse diplomaten hebben nieuwe instructies gekregen over hoe ze moeten reageren op de internationale bezorgdheid rond de bestorming van het Capitool. Die ongeregelde heden in het parlamentsgebouw in Washington hebben ook buiten de Verenigde Staten geleid tot geschokte reacties.

Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken vraagt diplomaten volgens Amerikaanse media om duidelijk te maken dat de Democraat Joe Biden op 20 januari gewoon zal aantreden als president. Ook wordt in nieuwe richtlijnen uitgelegd hoe gereageerd kan worden als bijvoorbeeld wordt gevraagd of de Amerikaanse democratie in gevaar is. Zo zou het ministerie optekenen dat de gebeurtenissen

van woensdag laten zien dat burgers in een democratisch land zich op een goede of een slechte manier kunnen uitdrukken. Ook zou in de memo een aantal Twitterberichten onder de aandacht worden gebracht van president Donald Trump, aankomend president Biden en vicepresident Mike Pence.

De bestorming van het Capitool door Trump-aanhangers, is scherp veroordeeld

door wereldleiders. De Nederlandse premier Mark Rutte riep Trump in een Engelstalig Twitterbericht op zijn verkiezingsnederlaag te erkennen. Hij sprak over ‘afgrijpselijke beelden’ uit de Amerikaanse hoofdstad.

Amerikaanse diplomaten vrezden volgens CNN dat de rellen in Washington gevolgen heeft voor de geloofwaardigheid van hun land. “Ik heb het gevoel dat dit ons werk nog moeilijker maakt, omdat we ook democratische waarden moeten promoten in het buitenland”, zegt een anonieme diplomaat tegen de nieuwszender. “We komen hierdoor eerlijk gezegd hypocriet over.”

CBA: Herstel toerisme leidend bij herstel economie

Tabel : Groei van het reële BBP en de componenten 2019-2021 (in procent)

Indicator	2019 ^s	2020 ^s	2021 ^{o v}	2021 ^{b v}	2021 ^{p v}
Economische vooruitzichten (december 2020)					
BBP	-0,7	-26,4	5,2	2,5	-3,4
Consumptie	-0,3	-12,9	4,0	2,4	-5,2
Private consumptie	-0,1	-16,2	5,9	3,7	-6,8
Publieke consumptie	-0,8	-2,5	-1,1	-1,1	-1,1
Investerings	-0,9	-22,5	-10,6	-12,0	-13,4
Private investeringen	1,7	-20,3	-10,7	-12,0	-13,4
Publieke investeringen	-46,9	-94,3	-0,3	-0,3	-0,3
Exporten	1,7	-52,4	18,2	9,8	1,4
Toerisme exporten	2,7	-54,6	21,1	11,4	1,6
Importen	2,0	-36,7	6,9	2,2	-6,4

Bron: CBA.

s = schatting; v = voorspelling; o = optimistisch; b = basisscenario; p = pessimistisch.

ORANJESTAD — Het herstel van de Arubaanse economie is volledig afhankelijk van het herstel van de toeristische sector. Dat blijkt uit de eerste ramingen die de Centrale Bank van Aruba (CBA) maakte voor het jaar 2021.

Voor 2021 hanteert de CBA drie scenario's die een verschillende mate van herstel van de toerismesector representeren. In het basisscenario gaat de CBA uit van een voorzetting van het herstel van de sector in 2021 waarbij eind 2021 een herstel van 60 procent bereikt is in toeristenaantallen ten opzichte van het niveau van 2019. Dit resulteert in een herstel van 14,4 procent (nominaal) in inkomsten vanuit de toerismesector ten opzichte van 2020. In het optimistische scenario gaat de CBA uit van een herstel van 24,4 procent van inkomsten uit de toerismesector ten opzichte van 2020. In het pessimistisch scenario hanteert de CBA een herstel van 'slechts' 4,4 procent ten opzichte van 2020.

echter in een verdere afname van 3,4 procent van het bbp. De belangrijkste factor voor economisch herstel is de prestatie van de toeristische sector, schrijft de centrale bank. Welk scenario het daadwerkelijke herstel pad uiteindelijk ook het meeste benadert; de CBA gaat er in alle gevallen vanuit dat de toerismesegelerelateerde activiteiten in alle scenario's ruim onder het niveau van 2019 zullen blijven.

Verwachting 2020 bijgesteld

De CBA stelde ook de economische ramingen voor het jaar 2020 bij. Op basis van beschikbare gegevens

Groei of verdere economische krimp

In het basisscenario zal het reële bruto binnenlands product (bbp) naar verwachting met 2,5 procent groeien en in het optimistische scenario met 5,2 procent. Het negatieve groeiscenario resulteert

over economische ontwikkelingen tot en met oktober 2020 verwacht de CBA dat het aantal toeristen in 2020 met 70 procent gedaald is ten opzichte van 2019. Dit leidt tot een verwachte daling van 56,6 procent van de inkomsten uit de toeristische sector, aldus de CBA. De centrale bank schat dat

het bbp in 2020 als gevolg van het instorten van het toerisme met 26,4 procent kelderde. Dat is aanzienlijk minder dan het scenario waar tijdens de start van de crisis in maart nog vanuit werd gegaan, toen de CBA rekening hield met een krimp van het bbp van meer dan 40 procent.

AMIGOE			
COVID-19 UPDATE 07 JANUARI			
Aantal gevallen coronavirus			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuw	72	67	5
Actief	510	481	29
Hersteld	5323	5131	192
Positief	5883	5662	221
Negatief	64734	-	-
Getest	70661	-	-
Getest op luchthaven	42849	-	-
Overleden	50	50	0
STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19			

Human Rights Watch:

'Juwelenmerken doen het beter, maar nog niet goed genoeg'

BRUSSEL — Grote juweliersbedrijven doen meer inspanningen bij de inkoop van goud en diamanten, zegt Human Rights Watch. Maar de meeste kunnen hun klanten nog altijd niet verzekeren dat de sieraden die ze kopen vrij zijn van mensenrechtenschendingen, zo meldt persagentschap IPS.

In een nieuw rapport maakt Human Rights Watch (HRW) een rangschikking van vijftien bekende merken van sieraden en horloges, al naargelang hun inspanningen om mensenrechtenschendingen en milieuschade te voorkomen. Hoewel een meerderheid van de onderzochte merken wel stappen heeft genomen om hun toeleveringsketen te verbeteren, voldoen de meeste nog steeds niet aan de internationale normen. "Veel bedrijven hebben voortgang geboekt bij het verantwoord inkopen van hun goud en diamanten, maar consumenten hebben nog steeds niet voldoende zekerheid dat hun sieraden vrij zijn van mensenrechtenschendingen", zegt Juliane Kippenberg van HRW. "De Covid-19 pandemie vereist nog meer waakzaamheid om mensenrechtenschendingen op te sporen en erop te reageren."

Amputaties

HRW deed uitgebreid onderzoek in landen waar misbruik de mijnsector aantast. Zo worden de illegale goudmijnen in Venezuela gecontroleerd door gewapende groepen die gruwelijke schendingen begaan tegen inwoners en mijnwerkers, inclusief strafamputaties en martelingen. In Zimbabwe heeft het staatsbedrijf beveiligingsbeambten in dienst die inwoners hebben mishandeld, en in kleinschalige mijngebieden in Ghana, Mali, de Filipijnen en Tanzania blijft gevaarlijke kinderarbeid een hardnekkig probleem. Kinderen worden blootgesteld aan kwik, of risikerend verwond of gedood te worden bij ongelukken.

Sieraden- en horlogebedrijven hebben de verantwoordelijkheid om mensenrechtenschendingen

Consument nog steeds niet zeker van juweel zonder mensenrechtenschendingen.

dingen en ecologische schade uit hun toeleveringsketens te weren, zegt HRW.

Rangschikking

De vijftien onderzochte bedrijven genereren jaarlijks samen meer dan veertig miljard dollar aan inkomsten, goed voor zo'n 15 procent van de wereldwijde verkoop van sieraden. Negen bedrijven reageerden schriftelijk op brieven waarin om informatie werd gevraagd over hun inkoopbeleid en -praktijken: Boodles, Bulgari, Cartier, Chopard, Chow Tai Fook, Pandora, Signet, Tanishq en Tiffany & Co. Zes andere bedrijven hebben niet gereageerd. HRW baseerde zijn beoordeling op de ontvangen of openbaar beschikbare informatie. Daaruit blijkt dat elf van de onderzochte bedrijven stappen hebben ondernomen om hun aankoopbeleid te verbeteren. Ze hebben er bijvoorbeeld voor gekozen de traceerbaarheid van hun goud of diamanten te verbeteren, enkel gerecycleerd goud in te kopen, de gedragscodes voor hun leveranciers aan te scherpen of hun leveranciers beter te screenen.

Meer mogelijk

Maar de meerderheid neemt geen stappen om de mijnen van oorsprong te identificeren of de omstandigheden te onderzoeken. Daarom krijgt geen enkele van de vijftien bedrijven het etiket 'excellent'. Twee bedrijven – Tiffany & Co. en Pandora – krijgen wel het label 'strong' omdat ze significante verbeteringen hebben doorgevoerd. Ze worden gevolgd door Bulgari, Signet en Cartier, die 'moderate' gelabeld worden, en Boodles, Chopard en Harry Winston met de score 'fair'. De overige bedrijven scoren 'weak' of krijgen geen score bij gebrek aan gegevens.

"De geboekte vooruitgang neemt niet weg dat de meeste juwelienfabrikanten veel meer kunnen doen om de mensenrechten in hun toeleveringsketen te verbeteren en ook meer informatie daarover te publiceren", zegt Kippenberg. "Vrijwillige standaarden kunnen de industrie aanmoedigen om het beter te doen, maar uiteindelijk kunnen enkel wettelijke verplichtingen verzekeren dat alle bedrijven mensenrechten ernstig nemen."

Vigo Enterprises A.V.V. (in liquidatie) gevestigd op Aruba

Bij besluit van de Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden op 22 december 2020 is besloten de vennootschap te ontbinden onder benoeming van ATS Management N.V., gevestigd te Caya Dr. J.E.M. Arends 18-A, Oranjestad, Aruba tot de vereffenaar.

ATS Management N.V.
De Vereffenaar

Geachte lezers,

Vanaf 1 januari 2020 is de abonnementsprijs van Amigoe Aruba 38 Florin geworden.

Klanten die een automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht z.s.m. aan te passen. Voor meer informatie over openstaande saldo's en rekeningen kunnen klanten een email naar abonnementaruba@amigoe.com sturen of 582 4333 bellen.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen abonnementen alléén online of op kantoor betaald worden.

Onze bankrekening zijn:

Caribbean Mercantile Bank RBC Royal Bank
#20651903 #100031723

Aruba Bank Banco di Caribe
#6000400190 #81027801

Vergeet niet uw naam, klantnummer (customer #), factuurnummer of betalingsmaand te vermelden. Bij ontbrekende informatie kunnen wij helaas uw betaling niet afboeken.

Amigoe Aruba is van maandag t/m vrijdag, van 8:00 uur tot 14:00 uur open.

Bedankt voor uw loyaliteit en begrip,

Team Amigoe

TOP FLOOR OFFICE SPACE 200M2 FOR RENT, CENTRAL ORANJESTAD

THIS PROPERTY FEATURES

ELEVATOR
3 RESTROOMS
FLEXIBLE INTERIOR
DESIGN
AVAILABLE:
AUGUST 2021

FOR MORE INFORMATION, CONTACT
OWNER AT +297 740 4107

Knops over noodhulp aan Aruba

‘Rode Kruis blijft een coördinatierol houden’

ORANJESTAD — Volgens staatssecretaris Raymond Knops is de regering van Aruba samen met Nederland nog in gesprek over de continuering van noodhulp. Wel maakte de staatssecretaris duidelijk dat het Rode Kruis de coördinerende organisatie blijft voor de hulp vanuit Nederland. Verder stelt hij dat op de lange termijn Aruba moet overgaan op een multidisciplinaire aanpak om een sociaal vangnet op te zetten. Over stopzetten van de noodhulp deze zomer heeft hij niet gesproken, in tegenstelling tot wat andere media op Aruba gisteren en vandaag schreven.

door onze verslaggever
Melissa Stamper

Knops gaf deze toelichting op de noodhulp naar aanleiding van vragen van deze krant tijdens de persconferentie afgelopen woensdag in het Bestuurskantoor. Op de vraag van de *Amigoe* of de noodhulp voortgezet wordt kon de staatssecretaris op dat moment geen bevestiging geven omdat de gesprekken nog lopen. “Op dit moment hebben we hier gesprekken over en ik ga ervan uit dat er binnenkort besluitvorming komt, ik kan daar niet op vooruitlopen. Volgens Knops is het echter zo dat zolang de crisis gaande is, Nederland hulp blijft bieden aan

Aruba. Eerder in juli vorig jaar ging de Rijksminister-raad al akkoord met de verlenging van de noodhulp, waaraan geen voorwaarden zijn verbonden. Het gaat met name om voedselhulp die wordt gecoördineerd door het Nederlandse Rode Kruis in samenwerking met de twee lokale organisaties de voedselbank Fundacion pa Nos Comunidad (FPNC) en Cede Aruba. “De Rijks-ministerraad heeft besloten deze hulp tot in elk geval het eind van het jaar voort te zetten en hier nog eens 25,2 miljoen euro voor beschikbaar te stellen”, aldus staatssecretaris Knops des-tijds. Eerder werd hier al 16 miljoen aan uitgegeven.

Gezinnen in nood
In december schreef de *Amigoe* dat er naar schatting 2000 gezinnen noodhulp nodig hebben, maar dat er geen geld is om hen te helpen. Dat maakte de voedselbank FPNC toen bekend. Ook het Rode Kruis Aruba neemt sinds augustus vorig jaar minder aanmeldingen voor noodhulp in behandeling. Het bleef onduidelijk uit welke hoek de gezinnen dit jaar nog wel hulp kunnen verwachten. Knops uitte ook zijn zorgen over de gezinnen in nood. Tijdens zijn bezoek heeft hij zowel de voedselbank als het Rode Kruis bezocht. Hier werd hij geïnformeerd dat er zo’n 30.000 gezinnen gebruikmaken van noodhulp.

Acute of structurele hulp
De noodhulp zal volgens de staatssecretaris wel op de langere termijn op een andere manier verder moeten. “We komen nu wel in een fase dat je ziet dat de acute noodhulp bijna een soort structurele hulp is. Een organisatie als het Rode kruis die wij heel nadrukkelijk ge-

vraagd hebben vanwege de kennis en kunde en ervaring op het gebied van grootschalige noodhulp, erkent dat zelf ook. We zijn nu bijna een jaar bezig met het verstrekken van die noodhulp, er komt nu een moment waarop je zegt wat is nu nog noodhulp en wat wordt dan structureel of langere noodhulp, en is de organisatie daarvoor geëquipeerd?”, aldus Knops. Hierbij maakt hij duidelijk dat de coördinerende rol van het Rode Kruis behouden moet worden. “Ik vind het belangrijk dat wij met het Rode Kruis als coördinerende organisatie en met alle respect, organisaties als de voedselbank en Cede Aruba zijn daar ook bij aangehaakt en de kerken niet te vergeten, vervullen allemaal een belangrijke rol maar we hebben vanaf het begin gezegd ‘iemand moet het coördineren’, ook om verdubbelingen te voorkomen en de schaarste goed te verdelen, maar het is niet zo dat het Rode Kruis dat alleen bepaalt. Wij zijn in gesprek, daar komt binnenkort meer infor-

matie over, het Rode Kruis blijft voorlopig die rol vervullen, en wat ons betreft en dat was ook de boodschap aan Aruba vandaag, voor de lange termijn zul je alles bij elkaar moeten nemen, de arbeidsmarkt, de economie, diversificatie van de economie, het sociale vangnet, de ongedocumenteerden, zul je allemaal moeten meenemen om daarin te hervormen, dat vraagt politieke besluitvorming en dat ligt echt bij het land Aruba, daar hebben wij als Nederland in eerste instantie geen directe verantwoordelijkheid voor.

Voedselbank
Het Rode Kruis Aruba maakte afgelopen oktober bekend dat de samenwerking met de voedselbank Fundacion pa Nos Comunidad (FPNC) in september was verlopen en dat het Rode Kruis alleen zou verdergaan met het verstrekken van voedselbonnen aan gezinnen in nood via de coronahulp vanuit Nederland. Volgens FPNC-voorzitter Francis Saladin zijn er diverse gesprekken geweest

om het contract van drie maanden te verlengen toen Nederland bekendmaakte de noodhulp te verlengen. Ander beleid zorgde voor stress en leidde tot een gesprek met de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad (VNO), omdat FPNC van mening is dat Nederland met meerdere instanties op het eiland zou kunnen samenwerken om hulp te bieden aan de bevolking. De voedselbank heeft afgelopen augustus een brief ingediend bij het Rode Kruis Nederland met een kopie aan de VNO, met het verzoek de noodhulp rechtstreeks te kunnen krijgen, zodat zij hun deel van het werk beter kunnen coördineren en verrichten. Tot op heden hebben ze echter geen respons gehad op hun brief. Saladin liet afgelopen maand nog aan deze krant weten dat ze wel nog in gesprek waren met de VNO om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Op de vraag van de *Amigoe* of FPNC directe hulp uit Nederland kan verwachten antwoordde de staatssecretaris afgelopen woensdag dat het

vanuit Nederland niet voor de hand ligt omdat zij de keuze hebben gemaakt om de drie landen op een goede manier te laten helpen en coördineren. “Natuurlijk is de uitwerking overal weer wat anders. Om een voorbeeld te noemen: het systeem van de vouchers van het Rode Kruis is echt een uitkomst voor heel veel mensen waarbij men zelf een keuze kan maken en het is logistiek gewoon veel eenvoudiger in vergelijking dat je echt die pakketten moet samenstellen en distribueren et cetera, dat zal er niet toe leiden dat de structuur zal veranderen wat ons betreft. Uiteindelijk zal het er wel toe leiden dat het land Aruba de eindverantwoordelijkheid krijgt voor het organiseren van het hele sociale vangnet”, aldus Knops. “Ik ben vandaag bij de voedselbank geweest. Die spelen ook een heel belangrijke rol (...) Geld overmaken vanuit de Nederlandse regering is één, maar mensen die hier al dat werk doen, mensen van het eiland, daar heb ik heel veel respect voor.”

Nationaal Park Arikok stelt personeel loonsverlaging van 40 procent voor

ORANJESTAD — De leiding van Nationaal Park Arikok heeft de werknemers eergisteren een loonsverlaging voorgesteld van 40 procent. Waarnemend directeur Norman Kuiperi verklaart aan de *Amigoe* dat de inkomsten van het natuurpark sinds de uitbraak van het coronavirus met maar liefst 85 procent zijn afgenomen.

“Het is niet fijn om dit soort nieuws aan je personeel te geven”, verklaart Kuiperi aan de *Amigoe*. “Iedereen heeft de impact van de crisis gevoeld, en wij zijn daarin geen uitzondering. Sterker nog, de inkomsten van het park aan entreegeld zijn met 85 procent gedaald sinds corona de intrede deed.” De waarnemend directeur betreurt berichten in lokale media waarin wordt gesuggereerd dat de korting van veertig procent is opgelegd. “Het is een voorstel en we zijn nog steeds aan het onderhandelen. Aanstaaende maandag geven we een presentatie

aan het personeel over de cijfers.”

Loonsubsidie

Al in juni onderhandelde de leiding van het park met vakbond Seppa. “Toen werd een loonsverlaging van 20 procent voorgesteld. Uiteindelijk werd het een korting van 7,8 procent. Het management

daarentegen heeft tussen de 18 en 25 procent aan loon ingeleverd”, aldus Kuiperi. Nu blijkt echter dat de 7,8 procent korting niet voldoende is om de organisatie draaiende te houden. In de tussentijd vertrok directeur Roland Croes vanwege ziekte. Kuiperi benadrukt dat hij omwille van kostenbesparing tot inte-

rim-directeur is benoemd en dat de aanstelling tijdelijk is, en verzoeken voor loonsubsidie voor het natuurpark tot drie keer toe door de overheid geweigerd werden. “Uiteindelijk hebben we direct met de regering gesproken en zagen ze in dat we inderdaad in aanmerking konden komen voor de regeling.”

Omar Tromp nieuwe voorzitter KvK

ORANJESTAD — Het bestuur van de Kamer van Koophandel heeft gisteren tijdens de eerste vergadering in het nieuwe jaar uit zijn midden een nieuwe voorzitter en vicevoorzitter gekozen. De nieuwe president is Omar Tromp, die tot nog toe vicevoorzitter was en in het verleden al eerder als voorzitter fungeerde. Hij vervangt Satish Daryanani, die zijn positie beschikbaar had gesteld en al negen jaar in het bestuur van de KvK fungeerde. De nieuwe vicevoorzitter is Wanda Broeksema, directeur van Starbucks Aruba en Curaçao. Onlangs zijn er ook twee nieuwe leden aangesteld in de board van de KvK. Dit zijn Eugene Farro, ceo van Hunter Security en Diederik Kemmerling, oprichter en directeur van The Lab Digital Marketing Agency.

Afpakteam maakt 24.000 dollar buit

ORANJESTAD — Het Afpakteam heeft afgelopen woensdag meer dan 24.000 dollar buitgemaakt op de luchthaven Reina Beatrix. Twee reizigers die net waren aangekomen vanuit Colombia hadden het geld bij zich, maar hadden verzuimd dit aan de Douane te melden.

Het geld zat verstopt in een schoen en een koffer, meldt het Openbaar Ministerie (OM) in een persbericht. Het geld is in beslag genomen. Het tweetal dat het geld bij zich droeg is aan de politie overgedragen. “Al het beslag komt ten goede van het Criminaliteitsbestrij-

dingsfonds”, schrijft het OM verder. “Gelden uit dit fonds worden aangewend ter bevordering van de bestrijding van criminaliteit. Daarmee komen de opbrengsten van deze actie rechtsreeks ten goede van Aruba. Het Afpakteam wil hieraan op zichtbare wijze

haar bijdrage leveren.” Het Afpakteam is een samenwerkingsverband van het OM, het Korps Politie Aruba (KPA), de Douane, het Fiscale inlichtingen- en opsporingsteam (Fiot) van de Belastingdienst (Dimp), de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD), de Koninklijke Marechaussee (KMar), Kustwacht Steunpunt Aruba, het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (Meldpunt), en het Recherche Samenwerkingsteam (RST).

CBA: internationale reserves ruim voldoende

ORANJESTAD — Ondanks de crisis zijn de internationale reserves van Aruba ruim voldoende. Commerciële banken hadden tot en met eind september meer kredieten ontstaan dan eind 2019. De ‘prudentiële liquiditeit’ van commerciële banken bleef ondertussen op een ‘zeer comfortabel niveau’. Dat schrijft de Centrale Bank van Aruba (CBA) in een persbericht dat deze week op de website van de CBA verscheen.

In december maakte de Centrale Bank van Aruba bekend dat internationale reserves (inclusief herwaarderingsverschillen) tot en met 4 september 2020 met 338,6 miljoen florin toenamen vergeleken met eind december 2019. In een persbericht dat deze week op de website van de CBA verscheen, meldt de bank dat de internationale reserves tot en met 30 oktober 2020 met 285 miljoen florin zijn toegenomen vergeleken met eind december, wat betekent dat de internationale reservepositie tussen september en oktober iets is afgenomen maar de toename met eind vorig jaar nog steeds significant is. De CBA verklaart deze toename aan de hand van ‘een sterke daling van importen door een verminderde toeristische en binnenlandse vraag, ontvangen externe financiering door de overheid, de door de CBA genomen maatregelen in de deviezen-

sfeer ter bescherming van de internationale reserves en herwaardering van de goudvoorraad van de CBA als gevolg van de stijging van de goudprijs op de internationale markt’. De officiële reserves (reserves op de rekening van de centrale bank) namen toe met 345,6 miljoen florin. Hierdoor bedroegen de officiële en internationale reserves (inclusief reserves van commerciële banken, red.) respectievelijk 2.110,3 miljoen florin en 2.184,5 miljoen florin op 30 oktober 2020.

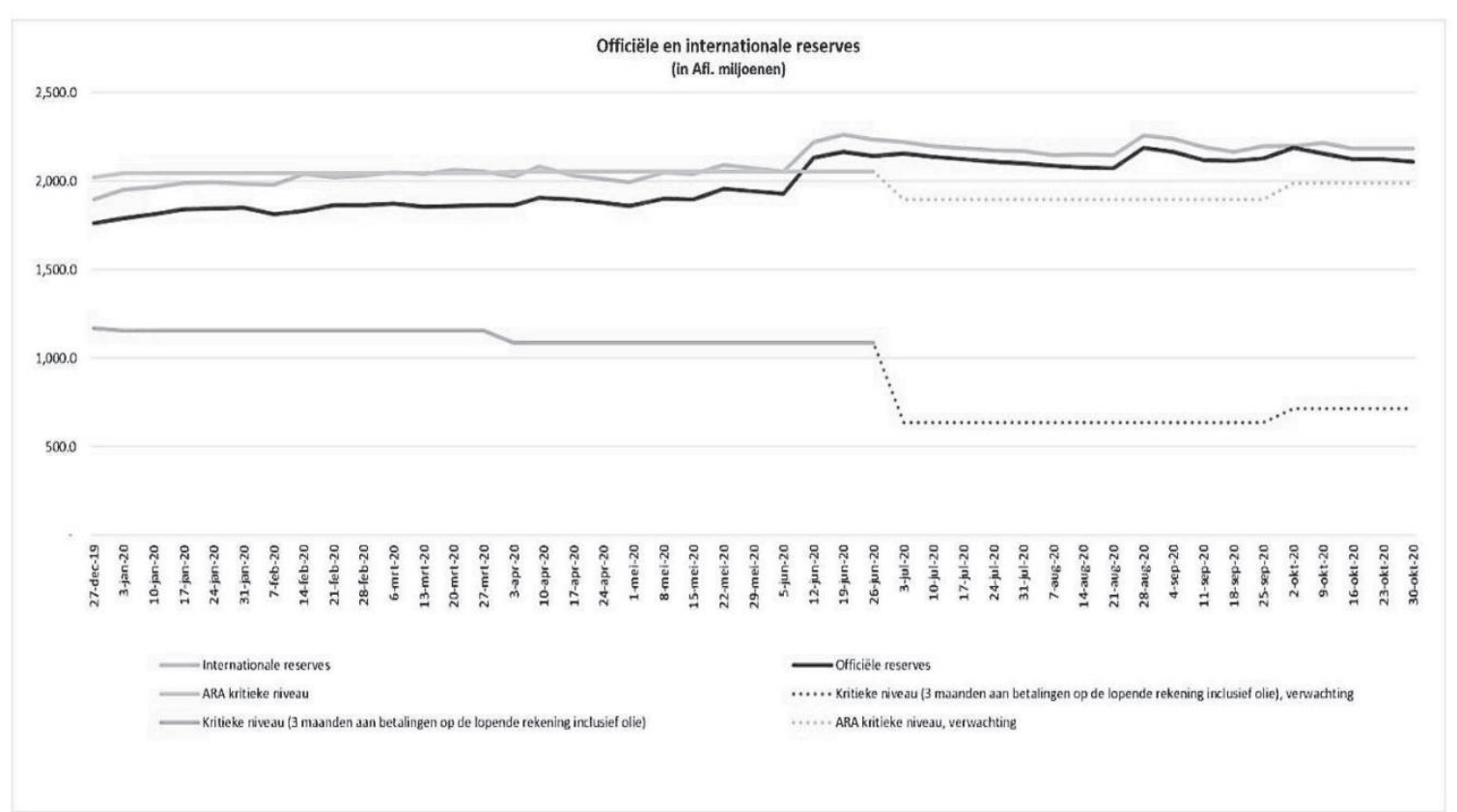
Het niveau van de reserves blijft daarmee volgens de CBA ‘adequaat ten opzichte van de benchmark van de dekking van de lopende rekening importbetaling en de ARA-maatstaf van het Internationaal Monetair Fonds (IMF)’. Die zogeheten ARA-maatstaf van het IMF verwijst naar ‘Assessing Reserve Adequacy Metric’ van

het IMF, die de toereikendheid van de officiële reserves meet door deze te toetsen aan een gewogen gemiddelde van geldvoorraad, onderlinge kredietverlening, kortlopende en langlopende schulden, en export van goederen en diensten, aldus de CBA. Eind oktober 2020 dekten de internationale reserves 9,1 maanden aan lopende rekening importbetalingen en waren de officiële reserves gelijk aan 106,6 procent van de ARA-maatstaf.

Meer kredieten, minder inflatie

Per eind september is het totale kredietvolume toegenomen met 62,6 miljoen florin of 1,6 procent in vergelijking met eind 2019. Dat werd voornamelijk veroorzaakt door een groei van commerciële leningen met 38,4 miljoen florin (2,4 procent). Daarnaast groeide het totaal uitstaande leenbedrag aan particulieren met 33,2 miljoen florin (1,7 procent). Het ‘overige krediet’ daalde met 9 procent vanwege het vervallen van staatsobligaties aangehouden door commerciële banken.

Het 12-maands gemiddelde inflatiecijfer daalde in sep-

tember tot 2,7 procent, vergeleken met een piekniveau van 4,6 procent in februari en maart 2020. “De vertraging van de 12-maands gemiddelde inflatie was het gevolg van afnemende bijdragen van de voedsel- en energiegcomponenten. Naar verwachting zal de

12-maands gemiddelde inflatie gedurende de rest van het jaar verder afnemen. Als gevolg van een daling van de energietarieven sinds 1 januari 2020 en uitgaande van een lagere en relatief stabielere olieprijs alsook geen belastingverhogingen. Het 12-maands gemiddelde

kerninflatiepercentage (exclusief energie en voedsel) kwam uit op 3,0 procent in september 2020”, aldus de CBA.

Liquiditeit commerciële banken
De ‘prudentiële liquiditeit’ van commerciële banken,

die de ‘liquide activa’ (aandelen, obligaties en interbankvordering) meet ten opzichte van de totale netto activa, bleef volgens de CBA met 31,3 procent op een ‘bijzonder comfortabel niveau’ en ‘ruim boven de minimaal vereiste prudentiële liquiditeitsratio’ van 15,0 procent.

Nationaal Park voor de lens

ORANJESTAD — Het Nationaal Park Arikok heeft de finalisten van de eerste wedstrijd voor natuurfotografie aangekondigd. Vandaag en morgen publiceert de Amigoe de foto's in zowel de jeugd- als de volwassenencategorie. In totaal hebben 106 amateurfotografen werk ingezonden voor deze wedstrijd. Alle foto's zijn gemaakt binnen het park of een van de natuurgebieden die onder het beheer vallen van de organisatie. Een jury bestaande uit onder anderen Ayrton Tromp, Sanju Luidens, Roxanne Croes en Rosabelle Illes maakte een selectie van de beste foto's. Vandaag plaatst de Amigoe de foto's van de vijf finalisten in de categorie 'Young Nature Photographer of the Year'. Dit zijn Amanda Britten, Caydee Kelly, Denise Mulder, Sara Gouw en Sophie Veekmans.

Foto: Caydee Kelly

Foto: Sophie Beckmans

Foto: Amanda Britten

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

Foto: Denise Mulder

Foto: Sara Gouw

Studentenorganisaties bundelen krachten

Miraila Bernadina-Theodora (Virtual Youth Support), Vanessa Tromp-Baloche (Aruba Student Living) en Nihayra Leona (Levende Talen Papiaments).

ORANJESTAD/AMSTERDAM — Drie organisaties in Nederland die Caribische studenten begeleiden, hebben de krachten gebundeld. Het gaat om Virtual Youth Support, Aruba Student Living en Levende Talen Papiaments.

Recent concludeerden de ombudsman in Nederland en op Curaçao in een rapport over de obstakels waar Caribische studenten in Nederland tegenaan lopen, onder meer dat begeleidingsorganisaties beter kunnen samenwerken. De informatie over studeren in Nederland en wat daar allemaal bij komt kijken, is in de voorbereidingsfase nog te versnipperd en zou uniformer moeten zijn. Ook Levende Talen Papiaments concludeerde in een eigen onderzoek, dat enkele weken voor het rapport van de ombudsman werd gepresenteerd, dat de voorbereiding beter kan. Daarnaast zijn er de taal- en sociaal-emotionele hobbels voor deze groep studenten.

Virtual Youth Support startte in februari 2020 met de begeleidingsactiviteiten in Nederland. In augustus opende het een kantoor in het Riffort op Curaçao. De focus van Aruba Student Living is gericht op studenten die een vervolgopleiding op mbo-niveau gaan doen in Nederland. Levende Talen Papiaments is in januari vorig jaar gestart met het pilotproject Studiamigu, waarin Antilliaanse studenten in Nederland academische begeleiding krijgen op het gebied van de Nederlandse taal. Deze maand gaat het project de tweede fase in,

voordat het in september van dit jaar voor een grote groep wordt gelanceerd. Eerder deze week schreef deze krant dat de organisatie hoopt met dit project minstens vijftien studenten uit de ABC-eilanden te helpen, mits zij voldoende middelen kunnen opbrengen om alle beoogde cursussen en trainingen voor de studenten en de professionalisering van de begeleiders te financieren. Momenteel hebben zij 770 euro aan donaties verzameld, maar het doel is 20.000 euro. “Jaarlijks immigreren meer dan 800 Caribisch-Nederlandse studenten naar Nederland om te studeren. Deze studenten lopen vaak studievertraging op of vallen

volledig uit omdat ze moeite hebben met de Nederlandse taal waardoor hun zelfvertrouwen een deuk oploopt. Hun ouders, vrienden en bekenden zijn te ver weg om hen goed te kunnen ondersteunen. Kortom, ze staan er vrijwel alleen voor. Met Studiamigu krijgen deze studenten vanuit Levende Talen Papiaments een ervaren ‘studiemaatje’ dat hen taalondersteuning en vakinhoudelijke begeleiding geeft”, stelt de organisatie. De krachtenbundeling van de drie organisaties is gebaseerd op overleg, wederzijdse hulp en het uitwisselen van ervaringen op het gebied van begeleiding. Zo kunnen studenten onderling ook doorverwezen worden voor begeleiding en het volgen van cursussen, waarbij voor het laatste kortingen gegeven kunnen worden.

Voorstel voor schakeljaar

Naar aanleiding van het rapport van de ombudsman stelt voorzitter Ron Bormans van het College van Bestuur van Hogeschool Rotterdam voor om voor Antilliaanse studenten een schakeljaar aan te bieden. Dat zei hij vandaag in het NOS Radio 1 Journaal. Met een overgangsjaar zou worden voorkomen dat jongeren na aankomst in Nederland meteen in een ijzeren studieregime komen, terwijl ze nog hun weg moeten vinden in de bureaucratische jungle van de Nederlandse wet- en regelgeving om allerlei praktische zaken te regelen. Hogescholen kunnen ook helpen bij het maken van de studiekeuze die nu vaak verkeerd uitvalt. De voortijdige uitval onder Antilliaanse studenten is groot. Ook dat was aanleiding voor het rapport van de nationale ombudsman, Reinier van Zutphen. Het terugdringen van de hoge studie-uitval stond tevens op de agenda van het overleg dat de ministers van Onderwijs van de vier landen gisteren hadden.

Zo gek nog niet

Psychologen

Elke week licht zorginstelling Respaldo in deze rubriek een thema uit de wereld van de mentale gezondheid toe, wat de ontwikkelingen zijn die bijdragen aan de psychische gezondheid en hoe de Arubaanse samenleving op mentaal vlak zo fit mogelijk kan blijven.

Voor een psychiater die opgeleid is in het Nederlandse systeem voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ) is het systeem rondom psychologen op Aruba vreemd. Ik ga niet direct beweren dat in Nederland alles beter is, maar ik durf wel te stellen dat de bevolking van Aruba veel misloopt. Dat zit zo:

Je kan psychologie studeren aan de universiteit. Als je die opleiding afrondt ben je ‘basispsycholoog’. Dan ben je in Nederland nog niet bevoegd om patiënten zelfstandig te behandelen. Als je naar de opleiding kijkt is dit ook niet vreemd: in theorie is het mogelijk om je Master in psychologie te behalen zonder ooit maar een patiënt gezien te hebben. Als je je tijdens je opleiding psychologie zelf focust op de GGZ kan je er wel mee in aanraking komen, maar het is geen harde eis om je diploma te halen. Niet iedereen die psychologie stu-

deert gaat dan ook in de GGZ werken.

Wil je in Nederland als psycholoog zelfstandig patiënten gaan behandelen dan moet je eigenlijk de opleiding GZ-psycholoog doen. Hier moet je voor solliciteren en er zijn altijd veel meer kandidaten dan plekken. Je moet dus opvallen om een plek te bemachtigen. Deze opleiding duurt twee jaar en in deze twee jaar krijg je onderwijs over diagnostiek en behandeling van psychiatrische aandoeningen, werk je op stageplekken binnen de GGZ en ga je onder supervisie patiënten zien (leuk detail, op dit moment loopt er een GZ-opleiding binnen Respaldo). Na afronding mag je jezelf GZ-psycholoog noemen. Dat is een zogeheten beschermde titel: het is niet toegestaan jezelf GZ-psycholoog te noemen als je dat niet bent. Met de titel GZ-psycholoog mag je zonder supervisie patiënten behandelen.

Vervolgens zou je nog de opleiding psychotherapeut kunnen volgen: een zware opleiding waarbij je jezelf nog verder kan specialiseren in bepaalde psychologische behandelingen. Ook dit is een beschermde titel. Of je kan als je GZ-psycholoog bent de

opleiding tot klinisch psycholoog volgen. Nog eens vier jaar stages lopen, supervisie ontvangen en onderzoek doen om een soort van supergespecialiseerde psycholoog te worden op het gebied van diagnostiek, behandeling, onderzoek en onderwijs. Ook klinisch psycholoog is een beschermde titel. Voor zover ik weet is er op Aruba slechts één BIG-geregistreerde klinisch psycholoog werkzaam. Van de psychologen met een eigen praktijk is er (voor zover ik weet) slechts één een BIG-geregistreerde GZ-psycholoog.

Wat bedoel ik trouwens met beschermde titel? In Nederland bestaat het BIG-register. Hierin staat geregistreerd of iemand een bepaalde beschermde titel heeft behaald (arts, medisch specialist, GZ-psycholoog, fysiotherapeut...). Dit systeem controleert of iemand de juiste diploma’s heeft om zichzelf zo te noemen en zorgt er voor dat mensen bijscholing blijven volgen en of ze voldoen aan andere kwaliteitseisen om op niveau te blijven. Dit BIG-register is openbaar toegankelijk, u kunt daarin dus iedereen opzoeken. Dit BIG-register is (op dit moment in ieder geval nog) relevant voor Aruba, omdat de

AZV in principe alleen BIG-geregistreerde behandelaars binnen de gezondheidszorg vergoedt. Hiermee waarborgt de AZV dus wel de kwaliteit van veel zorgprofessionals op Aruba.

Het grote voordeel van dit systeem is dat je ervan uit mag gaan dat als jij je aanmeldt bij een GZ-psycholoog, dat die persoon voldoet aan alle kwaliteitseisen om zijn of haar beroep te mogen uitoefenen. Werk je niet met zo’n kwaliteitssysteem (zoals het nu bij de vrijgevestigde psychologen op Aruba het geval is) dan is de kwaliteit maar moeilijk te controleren. Eén van de redenen, denk ik, dat vrijgevestigde psychologen op Aruba niet vergoed worden door de AZV. En daar is de bevolking van Aruba de dupe van! Want zoals u wel weet uit veel vorige stukjes van mij: psychologische behandeling is niet meer weg te denken uit de moderne geestelijke gezondheidszorg. In alle richtlijnen wereldwijd is psychologische behandeling een essentiële pijler van behandeling vaak effectiever gebleken dan medicatie. Medicatie wordt hier wel vergoed. Psychologische behandeling niet. Erg toch?

Alex de Bruijn, psychiater

Staatssecretaris Knops op pad met Rode Kruis

ORANJESTAD — Vrijwilligers en personeel van het Rode Kruis Aruba ontvingen afgelopen woensdag bezoek van staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De staatssecretaris kreeg een presentatie van het personeel dat gedurende bijna het gehele jaar 2020 werkte aan het humanitaire hulpprogramma in het kader van de coronacrisis.

Tijdens de presentatie werd een video vertoond van de werkzaamheden van het Rode Kruis gedurende één dag waarin vrijwilligers in de weer waren op de verschillende terreinen van hulp die het Rode Kruis biedt. Daarnaast deelde het Rode Kruis meer details over het programma en werd uitleg gegeven over de werking en het systeem met e-vouchers. Directeur Michel La Haye vroeg de staatssecretaris een e-voucher digitaal op te

laden waarmee een groep die hulp moet ontvangen fondsen krijgt toegekend op een kaart. Door akkoord hierop te geven autoriseerde de bewindspersoon dat er daadwerkelijk tegoed werd toegekend aan de kaart. Het team van het Rode Kruis liet meer onderde-

len van het programma zien en deelde zijn trots op het verstrekken van meer dan 75.000 warme maaltijden, 8.000 e-vouchers per week voor 20.000 personen. Daarnaast regelde het Rode Kruis meer dan 100 bezoeken van patiënten bij hun huisarts. Daarna partici-

peerde Knops in de ‘meals on wheels’-service. Gedurende de bezorgdienst werd bij een familie die afhankelijk is van hulp van het Rode Kruis de maaltijd genuttigd en werden ervaringen uitgewisseld, op nadrukkelijk verzoek van de staatssecretaris zelf.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

					7	3		1
							6	
			2	6	8	5		9
7	3					6		
			7		1			
		8					2	4
5		1	9	8	2			
	4							
6		2	1					

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

BMX-piste Jaburibari op de schop

ORANJESTAD — De Dienst Openbare Werken (DOW) is dinsdag 5 januari gestart met de ontmanteling en de renovatie van de hellingbaan van de BMX-baan in Parke Curason Jaburibari. Dat schrijft minister Dangui Oduber (MEP) van Toerisme, Volksgezondheid en Sport op zijn Facebookpagina. Met de start van de herstelwerkzaamheden is een belofte die vorig jaar is gedaan ingelost, schrijft de minister. Er is dinsdag begonnen met de ontmanteling van de poort tegenover de piste. Daarna is DOW begonnen met de eerste fase van de constructie van een nieuwe toegang waarna de andere onderdelen van de piste worden aangepakt.

ARC: Budgetrecht Staten uitgehold in HNO-project

WILLEMSTAD — Het budgetrecht van de Staten is uitgehold en onvoldoende onderkend tijdens het project Hospital Nobo Otrobanda (HNO). Uitgaven werden niet volgens de normale regels begroot. Voorts heeft de Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (Sona) het projectbudget met 87,6 miljoen gulden overschreden. Dit zijn de conclusies van de Algemene Rekenkamer Curaçao (ARC) in zijn derde HNO-deelrapport.

De Rekenkamer werd drie jaar geleden, op 15 mei 2018, door de Staten opgedragen een diepgaand onderzoek te verrichten naar het HNO-project. Hieronder valt het Curaçao Medical Center (CMC) dat op 15 november 2019 officieel in gebruik werd genomen. ARC besloot het onderzoek onder te verdelen in vijf deelonderzoeken, waarover het orgaan in vier deelrapporten aan de Staten zal rapporteren. Het derde deelrapport getiteld 'Uitputting Begroting' is inmiddels afgerond en ook naar de Staten verzonden.

ARC concludeert in dat derde rapport dat het budgetrecht van de Staten is uitgehold en onvoldoende is onderkend. Zo stelt dit orgaan dat uitgaven niet werden begroot via de normale regels zoals vastgesteld in de oorspronkelijke begroting die door de Staten had moeten worden vastgesteld. Hierbij moeten begrotingswijzigingen gedurende het jaar ook nog middels suppletoire begrotingen plaatsvinden.

Zo was er in 2017, 2018 en 2019 in eerste instantie nihil begroot voor het HNO-project. Dit, terwijl algemeen bekend was dat per deze drie jaren nog respectievelijk 70,4 miljoen gulden, 71 miljoen en 19,6 miljoen gulden aan Sona overgemaakt moest worden. ARC geeft ook aan dat voor geen van de begrotingswijzigingen voor in totaal 142,2 miljoen gulden, de wettelijke procedure is gevolgd: "De Staten werden niet vooraf geïnformeerd en het parlement werd pas achteraf geconfronteerd met deze wijzigingen en voor een voldoende feit geplaast. Tot slot hadden er uitgaven voor 29,8 miljoen gulden plaatsgevonden, zonder dat deze gedekt waren door de begroting."

Voor wat betreft de overschrijding van het projectbudget door Sona met 87,6 miljoen gulden, concludeert ARC dat dit in belangrijke mate toe te schrijven is aan de vertragingen gedurende de uitvoering van het project. Ook het feit dat niet

voldaan werd aan de eerder toegekende vrijstelling van invoerrechten en ob, speelde ook een belangrijke rol in deze overschrijding van de begroting. Voorts wijst de Rekenkamer erop dat de HNO-entiteiten Transitie & Exploitatie NV en Vastgoed & Beheer NV respectievelijk over 73,7 miljoen en over 53 miljoen aan projectuitgaven verantwoordings moeten afleggen. "Pas als het uiteindelijke bedrag aan projectuitgaven van deze organen bekend is en definitief is afgerekend met deze entiteiten, kan een uitspraak worden gedaan over de totale budgetoverschrijding van het project", rapporteert ARC.

Voorts luidt de conclusie van de Rekenkamer dat er diverse aspecten rondom de HNO-entiteiten zijn die nog invulling behoeven: "Zo dient er nog een toedeling van de meerkosten van de projectuitgaven plaats te vinden. ARC beschikt niet over alle relevante informatie en het nog steeds ontbreken van noodzakelijke besluitvorming in deze eindfase van het project maakt dat onduidelijk blijft wat uiteindelijk de financiële impact van dit HNO-project is voor de begroting van het Land Curaçao. Duidelijk is wel geworden dat in dit stadium de belangen van het Land nog onvoldoende zijn gewaarborgd."

Voordracht nieuwe PG binnen

WILLEMSTAD — Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Openbaar Ministerie (OM) hebben na een werving- en selectieprocedure een kandidaat voorgedragen voor de functie van een nieuwe procureur-generaal (PG) voor de vijf eilanden in het Caribisch gebied. Dat bevestigt minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) tegenover deze krant.

Photo: Norman E. Sijthoff

De termijn van de vorige PG, Roger Bos, zat er na drie jaar op. Bos nam half december al officieel afscheid van gouverneur Lucille George-Wout en is inmiddels naar Nederland teruggekeerd. Over de voordracht van de nieuwe PG wil Girigorie nog niets zeggen tot de benoeming officieel is. Afgelopen week ontving hij de voordracht. Deze gaat ook langs de andere twee ministers van Justitie binnen het Koninkrijk, die van Sint Maarten en Nederland. Aruba heeft zijn eigen PG. Vervolgens moet de Rijksministerraad (RMR) de voordracht goedkeuren. Girigorie zegt er nog geen zicht op te hebben wanneer dit onderwerp op de agenda van de RMR wordt geplaatst. Het is de bedoeling zo snel mogelijk, zodat ook de eedaflegging kan plaatsvinden. De taken van de PG zijn nu verdeeld over

Roger Bos heeft inmiddels officieel afscheid genomen als procureur-generaal.

het team binnen het OM, aldus de minister. Evenmin kan Girigorie zeggen of er veel kandidaten waren voor de functie en of deze lokaal, regionaal of uit Nederland kwamen. Binnen zowel het OM als het Hof is sprake van Caribisering, dus meer lokale mensen. Maar uiteindelijk gaat het erom dat voor een PG de kandidaat met de beste kwaliteiten wordt geselecteerd. Als de voordracht eenmaal is goedgekeurd, kan de naam van de nieuwe PG voor Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius bekendgemaakt worden, net als de motivatie van het Hof en het OM voor de voordracht. De PG staat aan het hoofd van de OM-organisatie en geeft leiding aan drie nationale organisaties van drie

verschillende landen. Met het oog daarop dient de PG regelmatig overleg te voeren in alle landen. De verantwoording wordt afgelegd aan drie verschillende ministers van Justitie en deze worden gevraagd en ongevraagd geadviseerd in kwesties die de taken van het OM raken. De PG houdt toezicht op een behoorlijke opsporing en vervolging van strafbare feiten en heeft de bevoegdheid algemene en bijzondere aanwijzingen te geven in de uitoefening van de taken en bevoegdheden van het OM. Daarnaast is de PG verantwoordelijk voor de zogenoemde 'tweede aanleg', het hoger beroep in strafzaken en ten slotte nog voor de coördinatie van de aanpak van grensoverschrijdende criminaliteit.

Eis OM 30 jaar voor moord op Lacrum

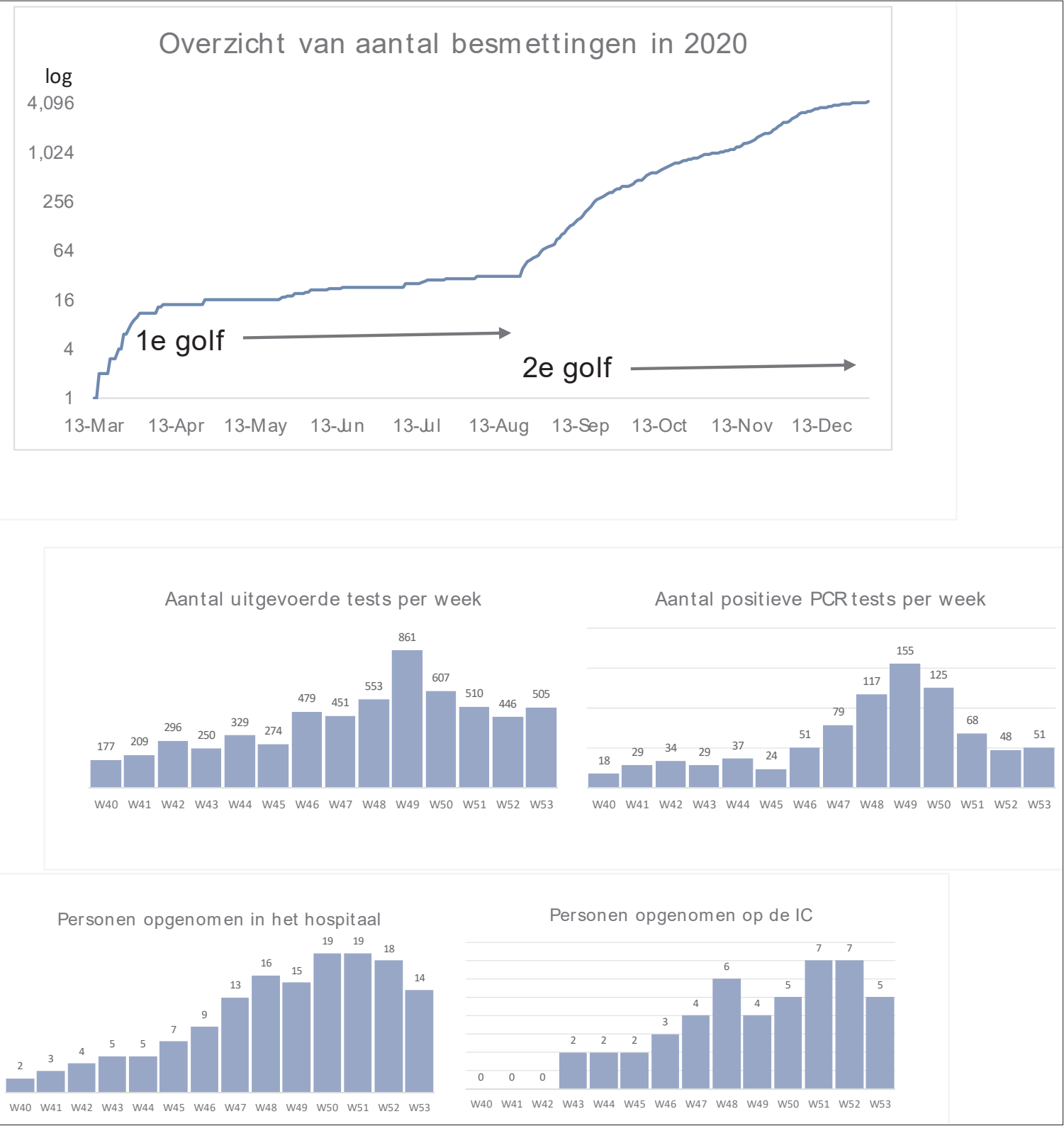
WILLEMSTAD — Tegen de vijftigjarige Sherrel D. is eergisteren dertig jaar cel geëist voor de fatale schietpartij in de nacht van 10 op 11 september vorig jaar bij de Pumpulunchi-snèk aan de Californiaweg. Hierbij kwam de 42-jarige Ruthson Lacrum om het leven en raakte een vrouw gewond.

Lacrum had even daarvoor ruzie gehad met de verdachte. D. is een recidivist. Hij werd in 2004 tot tien jaar cel veroordeeld voor een ander levensdelict. Na de fatale schietpartij aan de Californiaweg gaf hij zich de volgende dag aan op het politiebureau. De officier van justitie baseerde de eis ook op deskundigenrapporten. Daarin werd de verdachte omschreven als een narcistische persoonlijkheid, met hoge scores op zelf

genoegzaamheid en behoefte aan respect. Dat laatste was de aanleiding voor verdachte D. om op die bewuste nacht vanuit zijn auto gericht te schieten op Lacrum. Die zou immers geen respect hebben getoond voor D. De conclusie van de deskundigen luidde verder dat D. een krenkbare man is die tot extreme reacties in staat is. Dat maakt de kans op recidive groot, want nadat D. ruzie had gehad, bracht hij eerst

nog een vrouw thuis in de buurt, voordat hij zo'n vijftien minuten later terugreed en vanuit de auto schoot op Lacrum. De vrouw die hij had thuisgebracht verklaarde later tegenover de politie dat ze niets vreemds aan D. had gemerkt, behalve dat hij niet veel zei. Hij was juist erg geconcentreerd op het rijden en bezig met de remmen die niet helemaal goed zouden zijn. Hij had dus voldoende tijd om na te denken voor de schietpartij en heeft niet gehandeld in een plotse linge drift. Daarmee kan deze fatale schietpartij volgens het OM bewezen worden als voorbedacht en dus moord en poging tot moord.

Covid-19 jaaroverzicht 2020

WILLEMSTAD — Het jaar 2020 begon net als elk jaar voor velen van ons met veel goede voornemens zoals afvallen, meer sporten en bewegen, meer tijd met familie en vrienden doorbrengen, vaker op reis gaan en meer van de wereld zien en vele anderen voornemens. Het coronavirus dat in het eerste kwartaal van 2020 de kop opstak in de stad Wuhan in de provincie Hubei in China, veranderde de wereld zoals wij die kenden drastisch.

door Ronald Liewu

Het coronavirus verspreidde zich (en verspreidt nog steeds) razendsnel. Om de medische zorg niet te overbelasten, hebben we onze contacten tot een minimum moeten beperken en werden er allerlei maatregelen getroffen die ons dagelijks leven compleet veranderden. Dit artikel geeft een overzicht van de Covid-19-cijfers uit 2020.

De eerste lokale besmetting met het Covid-19-virus werd op 13 maart 2020 geregistreerd. Het betrof een vakantieganger uit Nederland, die ook als de eerst coronadode op Curaçao staat vermeld. Vrijwel direct hierna werden door de overheid de grenzen gesloten voor alle vluchten.

We kunnen het coronajaar 2020 onderscheiden in twee perioden: de periode van de eerste golf die op 13 maart begon en duurde tot midden augustus en de tweede golf kwam erachteraan nadat er sprake was van lokale transmissie waarbij de bron van de besmettingen niet was te achterhalen. De eerste golf duurde ongeveer vijf maanden en in die periode

liep het aantal positieve gevallen op tot éénendertig, twee actieve gevallen, achtenwintig patiënten herstelden en één dode.

Tijdens de tweede golf stegen de cijfers fors. Vanaf 13 maart tot en met 31 december zijn op het eiland 34.776 PCR-testen uitgevoerd. De PCR (Polymerase Chain Reaction)-test is een test om aan te tonen dat je op dat moment besmet bent met het coronavirus (SARS-CoV-2). Twaalf procent van de afgenomen tests (4260 gevallen) gaf aan dat de personen besmet waren met het virus. Het aantal positieve gevallen steeg van 31 naar 4260 gevallen op 31 december jl. Het aantal actieve gevallen van 2 naar 1321. Gelukkig herstelden 2925 patiënten maar het aantal doden steeg helaas van één naar veertien personen. Dertien personen lagen in het ziekenhuis waarvan vijf op de afdeling intensive care en de afdeling Epidemiologie raakte overbelast met als gevolg dat het bijwerken van de cijfers 'herstelden' op een laag pitje werd gezet. Om de capaciteit te verhogen, werden uiteindelijk ruim twintig nieuwe medewerkers aangenomen.

Kijken we naar de weekcijfers uit de tweede golf dan blijkt uit de grafiek 'Aantal uitgevoerde tests per week' dat in week 49 (29 november tot en met 5 december) de meeste tests (861) zijn afgenomen, in diezelfde week werden ook de meeste positieve gevallen geregistreerd (155).

Kijken we naar het aantal personen dat in het ziekenhuis werd opgenomen dan zien we dat in de weken 50 en 51 negentien personen in het Curaçao Medical Center (CMC) werden opgenomen, waarvan zeven patiënten op de intensive care-afdeling. De meeste doden (3) vielen te betreuren in week 49.

Op basis van de sterke stijging van de cijfers kreeg Curaçao met ingang van 8 december een oranje reisadvies. Dit betekent dat reizen naar Curaçao wordt afgeraden. Wie terugkomt uit Curaçao gaat in thuisquarantaine. Gelukkig lijkt het ergste voorbij te zijn, de besmettingsgraad, in het Engels de *positivity rate*, en het aantal nieuwe gevallen per dag vertonen een gestaag dalende trend, er zijn inmiddels drie vaccins op de

markt gebracht en het vaccineren start in onze regio volgende maand, in februari. Alles lijkt gereed hiervoor. Alle informatie wordt verkregen vanuit Nederland en dan met name van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Gezondheidsraad Nederland. Vanuit Nederland zou een coördinator zijn aangesteld, diepvriezers voor de coronavaccins komen medio januari op het eiland en medio februari wordt gestart met de vaccinatie van de bevolking waarbij als eersten de mensen in de gezondheidssector worden ingeënt.

Lokaal, van de zijde van de minister-president, de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) en het team van Epidemiologen, wordt hierover voorsnog met geen woord gerept.

Maar we zijn niet nog uit de brand en de geldende regels moeten tot nader order nog steeds worden nageleefd. We kunnen wel starten met afvallen, meer sporten en bewegen en voorzichtig beginnen te denken aan op reis gaan en weer meer van de wereld te zien.

Nieuwe sédula mogelijk al in februari

WILLEMSTAD — De nieuwe sédula wordt mogelijk in februari al geïntroduceerd. Dit zegt minister Armin Konket (Bestuur, Planning en Dienstverlening, MAN).

Het was lang onduidelijk of er voldoende middelen beschikbaar zouden zijn voor het nieuwe identiteitsbewijs. Maar tijdens de begrotingsbehandeling bleek er toch geld voorhanden om de nieuwe sédula te kunnen bekostigen.

Op de huidige sédula staat nog steeds het landswapen en de naam Nederlandse Antillen. Dit was voor velen een doorn in het oog. Maar ondanks een toezegging van de minister, dat er voor het eind van 2020 er een nieuwe sédula zou komen met daarop het landswapen

en de naam Curaçao, moest Konket tijdens de begrotingsbehandeling aangeven dat er geen geld voorhanden was. In de tweede vragenronde van die begrotingsbehandeling kwam hij echter terug op zijn eerdere uitspraken. De minister stelde dat er toch 48.717,60 gulden is om de nieuwe identiteitsbewijzen in te voeren. Het bedrag van 48.717,60 kwam vrij uit ruimte op de be-

groting door uitgaven die niet zijn gedaan. Het bedrag wordt verder aangewend voor het aanpassen van de huidige software om sédula's te vervaardigen. Dit zodat de nieuwe identiteitsbewijzen voor Curaçao gemaakt kunnen worden. Die worden volgens Konket niet in één keer uitgegeven. De eersten zullen volgens de minister in februari kunnen worden verstrekt.

Publieke Gezondheid:

‘Meeste gevallen terug te voeren tot 2 bronnen’

KRALENDIJK — De afdeling Publieke Gezondheid heeft het aantal toegenomen besmettingen met het coronavirus goed in beeld, zo stelt het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) in een persbericht. De meeste gevallen hebben te maken met twee groepen van besmettingen, clusters, waar veel mensen besmet zijn geraakt.

“We weten dat de meeste mensen tot nu toe tijdens een dienst of bij een feest besmet raakten. Zolang de bronnen bekend zijn, kunnen we de situatie onder controle houden. Op het moment dat er veel gevallen zijn met onbekende bron-

nen, is het tijd om zwaardere maatregelen te nemen. Nu is dat nog niet nodig, we houden de situatie goed in de gaten”, zo verklaarde dokter Marian-Luinstra-Passchier van de afdeling Publieke Gezondheid.

“In de periode 29 december

tot en met 6 januari heeft Bonaire 95 nieuwe meldingen van Covid-19 gehad. De stijging van het aantal gevallen heeft met de twee clusters te maken en ook met samenkomsten van mensen tijdens de feestdagen. Omdat de bronnen voor het grootste deel bekend zijn, kunnen we nu niet spreken van een uitgebreide verspreiding onder de bevolking. Dat kan pas als we niet meer weten waar de besmettingshaarden zijn”, aldus Luinstra-Passchier.

Gezaghebber Edison Rijna

zal bij een uitgebreide verspreiding onder de bevolking strengere maatregelen treffen. “Met ons gedrag bepalen we hoe de uitbraak zich verder ontwikkelt. Daarom roep ik iedereen op om 1,5 meter afstand te houden. Blijf als je klachten hebt niet ermee rondlopen. Isoleer jezelf en laat je testen. Werk zoveel mogelijk vanuit huis en hou je aan de hygiëne-regels. Alleen zo kunnen we voorkomen dat we een grote uitbraak krijgen”, zo heeft Rijna verklaard.

Digitale verhuizing Belastingdienst Caribisch Nederland

KRALENDIJK — De onlinedienstverlening van de Belastingdienst Caribisch Nederland (BCN) verhuist deze maand naar MijnCN, het online-platform voor overheidsdiensten in Caribisch Nederland dat eerder is aangekondigd (zie www.belastingdienst-cn.nl).

In dit bericht staat wat gebruikers van de onlinedienstverlening van BCN de komende periode staat te wachten.

Om vanaf 19 januari gebruik te maken van de diensten op MijnCN, moeten gebruikers een nieuwe account aanmaken. Dit kan een aantal da-

gen duren. Nadat het nieuwe account is geactiveerd kunnen gebruikers via www.MijnCN.nl

MijnCN.nl alle belastingzaken online regelen. Kijk op www.MijnCN.nl voor

meer informatie over het platform en het aanmaken van een account.

Open brief

De toekenning van financiële liquiditeitssteun door de Nederlandse regering in de vorm van een lening van 3 miljoen dollar heeft in het Caribisch deel van het Koninkrijk kennelijk nog al wat teweeg gebracht. De media, zowel in Nederland als in het Caribisch deel van het Koninkrijk besteedden er de afgelopen dagen uitvoerig aandacht aan en ook werden er Kamervragen gesteld in Nederland.

In een brief van 31 december aan de Tweede Kamer van de Staten-Generaal geeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat, Cora van Nieuwenhuizen, een duidelijke uitleg over het hoe en waarom van het verstrekken van deze hypothecaire lening. Zoals duidelijk mag worden uit de brief is het geen free ride voor Winair.

Het gaat om een hypothecaire lening met als onderpand een gebouw dat aan Winair toebehoort, met een rentepercentage van 4,41 procent. Dat geld, inclusief de rente, moet in beginsel weer worden terugverdiend en terugbetaald binnen achttien maanden. Het beugelen van het Covid-19 virus op zeer korte termijn en daarmee het herstel van het aantal reisbewegingen door de lucht is wel essentieel om dit tijdspad realistisch in te kunnen vullen.

De Nederlandse Staat is voor 7,95 procent aandeelhouder in Winair. Dat is in de aanloop naar de ontmanteling van het land Nederlandse Antillen toentertijd bepaald op basis van de Commissie Boedelscheiding.

Voor Nederland was het argument toentertijd, en nu nog, aldus de brief het publieke belang van de instandhouding van de vliegverbindingen met Saba en Sint Eustatius. Nederland heeft er dus (kennelijk) belang bij dat de verbindingen gecontinueerd blijven en daarmee de vervoerszekerheid van het bedienin-

gen niveau.

Voor de uitbraak van de Covid-19 pandemie in maart van vorig jaar bediende Winair niet alleen de Bovenwindse Eilanden, maar ook Curaçao en via Curaçao Bonaire en Aruba. Een directe verbinding tussen Sint Maarten en Bonaire v.v. bleek niet levensvatbaar wegens het gebrek aan voldoende passagiers. Met het ontwikkelen van de verschillende routes werd door Winair een bijdrage geleverd aan de verbetering van de connectiviteit van het Caribisch deel van het Koninkrijk; een gat dat was achtergelaten nadat InselAir de dienstverlening moest staken doordat de AOC niet werd verlengd. Het kan niemand zijn ontgaan dat na het wegvallen van InselAir de connectiviteit een grote knauw had gekregen, hetgeen zich ook laat zien in de ontwikkeling van de vervoerscijfers over de afgelopen tien jaar.

De belangrijke rol van Winair in het vervoer binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk kan dus niet worden ontkend en de Nederlandse steun vanuit een publiek belang van de instandhouding van de luchtverbindingen onderstreep deze stelling. De regering van Sint Maarten, als groot aandeelhouder, heeft overigens en binnen de financiële mogelijkheden van het eiland salaristeun gegeven aan Winair om de gevolgen van de Covid-19 pandemie en de terugval in de dienstverlening het hoofd te bieden.

Is er sprake van (oneerlijke) staatssteun die ten koste gaat van de overige in het Caribisch gebied opererende luchtvaartmaatschappijen? Ik vind, en heel stellig, van niet. Het staat bijvoorbeeld Aruba en Curaçao vrij hun ‘eigen’ luchtvaartmaatschappijen een financieel zetje in de rug te geven. Anders dan Winair zijn echter alle maatschappijen in private handen en het verzoek om steun moet dus van deze

private entiteiten komen. De overeenkomsten die Nederland heeft gesloten met beide landen voor een derden tranche financiële steun in het laatste trimester van 2020 biedt daarvoor zeker mogelijkheden. Of Aruba Airlines, DiviDivi, EZAir en Jetair bij hun respectievelijke overheden inmiddels hebben aangeklopt, weet ik helaas niet.

Daarnaast wil ik nogmaals benadrukken dat het een lening betreft die keurig en bij voorkeur netjes op tijd moet worden terugbetaald en met de afgesproken rente. Juist vanwege het feit dat Winair ook een Frans gebiedsdeel bedient, is de lening uitvoerig getest op de verenigbaarheid met de EU wet- en regelgeving ten aanzien van staatssteun. Tegenover het steunbedrag staat een vervoerplicht met een minimaal bedieningsniveau. Welke andere maatschappij binnen het Koninkrijk heeft deze verplichting? Dit is overigens een retorische vraag; geen enkele.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat eindigt haar brief aan het parlement met de opmerking dat verkend gaat worden op welke wijze de connectiviteit op lange termijn gegarandeerd gaat worden. Het onderzoek dat Peter Hartman, voormalig ceo van KLM, met deelname van alle delen uit het Koninkrijk, deed naar de connectiviteit binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft duidelijk aangetoond dat de routes binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk in absolute aantallen als dusdanig kunnen worden aangemerkt, waarbij de marktwerving niet altijd goed tot haar recht komt.

Zijn commissie, die overigens toentertijd begin 2017 op voorstel van ministers Rhuggenaath (MEO) en Römer (VVRP) van Curaçao is ingesteld, doet een paar voorzetten hoe de duurzaamheid van het bedieningsniveau tussen de

(ei)landen tegen betaalbare tarieven te verbeteren. Het instellen van een soort openbare dienstverleningverplichting zoals de Stichting Economisch Onderzoek aanreikt aan de Commissie, is zeker een optie en het verder bespreken waard, maar laten de beleidsmakers dan ook tegelijkertijd kijken naar de hoogte van de heffingen die de verschillende actoren in de luchtvaartketen op de betreffende luchtvaartmaatschappijen loslaten, zodat de vermeende hoge tarieven die berekend worden aan de passagier in een perspectief gezet kunnen worden.

Met louter het vergelijken van de tarieven in het Caribisch gebied met de tarieven die in onder andere Europa aan de passagier berekend worden zonder een deugdelijke onderbouwing, blijft de discussie steken in het uiten van louter emoties die geen recht doen aan het belang van de connectiviteit door de lucht die de levensader vormt van de (ei)landen van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Een mooie uitdaging voor na de verkiezingen in Nederland en Curaçao in maart.

Hans de Jong
Lid van de raad van commissarissen van Winair

Scooterrijders in fatale ongeval reden te hard

PHILIPSBURG — De scooterrijders die woensdagmiddag waren betrokken bij een ongeval op de A.J.C. Brouwer Road op Sint Maarten, wat resulteerde in de eerste verkeersdode van dit jaar, reden met zo'n hoge snelheid dat een frontale botsing niet te voorkomen was, aldus de politie.

Onderzoekers denken dat de scooterrijders in tegengestelde richting reden en tegelijkertijd voertuigen op de A.J.C. Brouwer Road inhaalden, wat de enorme botsing veroorzaakte. Uit het onderzoek naar het incident blijkt verder dat beide personen zo hard reden dat het voor beiden onmogelijk was om een frontale aanrijding te voorkomen, zei politiewoordvoerder E. Josepha gisteren in een persbericht. Het eerste slachtoffer A.M.J.H. brak zijn linkerarm en werd door ambulancepersoneel naar de spoedafdeling van het St. Maarten Medical Center (SMMC) gebracht. Het tweede slachtoffer C.D.W. liep ernstig hoofdletsel op en kwam ter plaatse om het leven als gevolg van zijn verwondingen.

De politie waarschuwt scooterrijders, motorrijders en automobilisten voor hun gedrag in het verkeer, met name tijdens de drukke midaguren. “Er gebeuren nog steeds ernstige ongelukken en... de ernst van de veroorzaakte schade kan uiteindelijk leiden tot de dood van de

Een van de scooters, betrokken bij het ongeluk.

berijder of iemand om hen heen. We zien een toename van risicovol gedrag van bepaalde groepen verkeersdeelnemers, wat aanleiding geeft tot bezorgdheid over de veiligheid van het grote publiek. Een van de problemen die onze aandacht de afgelopen weken heeft getrokken, is dat bestuurders zich niet aan de snelheidslimieten houden en dusdanig rijden dat het de veiligheid en de vrije doorstroom van het verkeer belemmert”, zei Josepha.

Hij zei dat uit onderzoek blijkt dat te hard rijden de tweede veelvoorkomende oorzaak van verkeersongevallen is. Aangezien auto-, motor- en vrachtwagenongevallen meestal plaatsvinden bij hoge snelheden, is te hard rijden ook een belangrijke oorzaak voor ernstige of dodelijke verkeersverwondingen. Rijden boven de maximum-

snelheid is een gangbare praktijk voor veel automobilisten. Dit gedrag vergroot het risico om de controle over een voertuig te verliezen en een ongeval te veroorzaken enorm.

“Zelfs een kleine toename van de snelheid kan resulteren in een veel groter risico om betrokken te raken bij een aanrijding of ander soort ongeval. Daarom is het essentieel dat automobilisten zich bewust zijn van de snelheid waarmee ze rijden en binnen de wettelijke limieten blijven.”

De verkeersdienst van de politie heeft verschillende oorzaken onderzocht van enkele zeer ernstige auto-ongelukken die de afgelopen maanden hebben plaatsgevonden, waarbij personen ernstig gewond raakten of het leven lieten. Uit een overzicht dat is gemaakt, blijkt dat roekeloos rijden een van de hoofdoorzaken is van dit soort ongevallen.

Eigenaar Lagun Blou Resort over ‘bruit’ afgebroken muur:

‘Ondernemers moeten omarmd worden’

LAGUN — “Ik vind het een brute actie, wat er onlangs heeft plaatsgevonden”, aldus Tom Bayer, eigenaar van het Lagun Blou Resort. Op zondag 27 december werd door de organisatie Fundashon Vishon Bandabou en bewoners van Lagun een muur tussen de weekendhuizen en het Lagun Blou Resort met de grond gelijk gemaakt.

door **Xavora Ricardo Van der Biest**

In een gesprek met de *Amigoe* legt hij de situatie uit en licht hij toe dat hij graag meer samenwerking zou willen zien tussen hem en de regering, aangezien hij als ondernemer op Curaçao een bijdrage levert aan de economische ontwikkeling en het toerisme in Lagun. Volgens hem is toerisme een belangrijke bron van inkomsten op Curaçao.

Omheining

Drie jaar geleden werd door een overheidsinstantie de toen aanwezige omheining tussen Lagun Blou Resort en de weekendhuizen van het buurtcentrum Lagun verwijderd. Dit had tot gevolg dat het terrein van het resort toegankelijk was

Tom Bayer

voor onbevoegden. Nadien is er nooit een nieuwe omheining geplaatst door de overheid. In het belang van de veiligheid van het resort is uiteindelijk een muur geplaatst op dezelfde plek waar de oude omheining stond. “Het gaat niet eens over waar de muur staat maar over de veiligheid van de gasten. Vanuit Domeinbeheer is tot op heden geen uitsluitel gegeven over waar de muur dient te staan. Er wordt steeds gesproken over een illegale muur, maar voor mij is het een muur die mijn gasten bescherming biedt.”

Bayer ligt toe dat op de bewuste zondagochtend de muur bruit werd neergehaald op initiatief van de bewoners van Lagun en organisatie ViBa. Volgens hem is dit gebeurd zonder overleg of toestemming van de overheid. Het resort was op dat moment geheel bezet met gasten die net kerst hadden gevierd.

Bayer: “Ik heb na het incident contact opgenomen met Domeinbeheer maar tot op heden is niemand langsgekomen. Het lijkt alsof het niet serieus genomen wordt. Een vertegenwoordiger van het ministerie van Economische ontwikkeling (MEO) is

hier gekomen en was zeer geschokt. Ik heb de goede hoop dat hij meer kan betekenen in de samenwerking met Domeinbeheer.” Bayer, die op Curaçao is opgegroeid, legt uit dat hij van een verlaten bungalowpark een luxe resort heeft gemaakt. “Ik heb enorm veel tijd, energie en middelen in dit resort gestoken, ik geloof in Curaçao en het eiland heeft veel potentie.”

Restaurant

Bayer geeft aan dat hij zeven jaar geleden een vergunning heeft aangevraagd voor een restaurant. “Tot op heden heb ik geen vergunning mogen ontvangen om dit te realiseren.” Hij wil zijn gasten ook van een drankje en hapje kunnen voorzien. Maar daarop wacht hij dus nu al enkele jaren. “Ik kan niet iets gaan bouwen dat straks moet worden afgebroken.”

Hij uit nogmaals met klem zijn wens dat de overheid aandacht besteedt aan de belangenbehartiging van ondernemers. “Er zijn genoeg ondernemers die hier hun tijd en middelen willen investeren, maar ontmoedigd worden door bijvoorbeeld de lange wachttijden voor de toekenning van een vergunning.”

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar **582-4333**

Amigoe di Aruba

Euro
Hoger

AMSTERDAM — De Amsterdamsse aandelenbeurs koerste vandaag af op een mooie weekwinst. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1 procent hoger op 643,50 punten. De hoofdingex koerst af op een plus van zo'n 3 procent in de eerste week van 2021. De MidKap won 0,4 procent tot 972,11 punten. Frankfurt en Parijs stegen tot 0,5 procent. Londen daalde een fractie na de sterke opmars in de afgelopen dagen.

De Europese chipmaker STMicroelectronics klom bijna 3 procent in Parijs dankzij beter dan verwachte kwartaalcijfers. Ook de resultaten van de Amerikaanse chipmaker Micron, de Taiwanese chipmaker TSMC en het Zuid-Koreaanse technologieconcern Samsung werden goed ontvangen. TUI kelderde 17 procent. De Duitse reisororganisatie wil 545 miljoen euro ophalen met de uitgifte van nieuwe aandelen om schulden af te lossen. De euro stond op 1,2237 dollar, tegenover 1,2268 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,7 procent meer op 51,20 dollar. Brentolie werd 0,9 procent duurder op 54,86 dollar per vat.

Tokio
Omhoog

TOKIO — De Zuid-Koreaanse automaker Hyundai schoot vandaag omhoog op de beurs in Seoul. Naar verluidt, voert het autoconcern gesprekken met het Amerikaanse technologiebedrijf Apple over een samenwerking op het gebied van elektrische auto's en accu's. Hyundai liet in een reactie weten met verschillende bedrijven te praten over de ontwikkeling van elektrische voertuigen en noemde Apple niet bij naam. Het aandeel Hyundai dikte 18 procent aan en de Kospi in Seoul klom ruim 3 procent. De Nikkei in Tokio ging 2,4 procent hoger het weekeinde in op 28.139,03 punten. De Japanse hoofdingex won in de eerste week van het nieuwe jaar 2,5 procent en klom tot het hoogste niveau in dertig jaar. In Hongkong stonden de Chinese telecomebedrijven China Mobile, China Telecom en China Unicom Hong Kong opnieuw onder druk en raakten tot ruim 8 procent kwijt. De Hang Seng-index in Hongkong klom desondanks 0,9 procent, terwijl de hoofdingex in Shanghai 0,6 procent verloor.

Wall Street
Winst

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag met winst geopend, waarmee de records van een dag eerder verder worden uitgebreid. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een plus van 0,2 procent op 31.094 punten. De brede S&P 500 steeg 0,4 procent tot 3816 punten en de technologiebeurs Nasdaq klom 0,7 procent tot 13.027 punten. Gisteren sloten de drie hoofdgraadmeters op nieuwe recordniveaus. Farmaceut Moderna kreeg er 1 procent aan beurswaarde bij, na het nieuws dat de Britse toezichthouder diens coronavaccin heeft goedgekeurd. Na de vaccins van Pfizer/BioNTech en AstraZeneca mag nu ook dat van Moderna worden toegediend in het Verenigd Koninkrijk. De Europese Commissie keurde het vaccin van Moderna eerder deze week al goed. Chipconcern Micron Technology ging 3,5 procent vooruit, dankzij beter dan verwachte vooruitzichten. Door het vele thuiswerken vanwege corona en de overstap naar 5G-technologie voor smartphones ziet Micron de vraag naar zijn chips toenemen.

ACM let scherp op afhandeling reisvouchers en annuleringen

AMSTERDAM — De Autoriteit Consument & Markt (ACM) let komende tijd scherp op de manier waarop de reisbranche omgaat met annuleringen en terugbetalingen van pakketreizen vanwege corona. Dat geldt vooral voor de vouchers die vorig jaar zijn uitgegeven en in de loop van dit jaar uitbetaald of verzilverd moeten worden.

Het totale bedrag aan reisvouchers dat openstaat ligt rond de 700 miljoen euro. Dat is exclusief vouchers voor losse vliegtickets. De toezichthouder verwacht dat reisororganisaties zich

inzetten voor een correcte afhandeling. Dat betekent terugbetaling van de reisom als de voucher niet wordt ingezet voor een nieuwe reis. Vanaf maart zal de looptijd van een jaar

verstrijken voor de vouchers die de reisbranche aan het begin van de coronacrisis heeft uitgegeven. Dan zullen de eerste terugbetalingen aan consumenten moeten plaatsvinden.

De ACM verwacht dat reisaanbieders mensen automatisch, dus zonder dat zij daar zelf om hoeven te vragen, de reissom terugbetalen. Voor de afwikkeling van de vouchers voor losse

vliegtickets ligt het toezicht bij de Inspectie Leefmilieu en Transport (ILT).

De reisbranche krijgt hulp bij het terugbetalen van de vouchers door een speciale kredietfaciliteit van de overheid.

De reisorondernemingen kunnen dan geld lenen van de overheid uit het 'voucherfonds' waarin 400 miljoen euro zit. Dat fonds omvat dus niet het gehele

openstaande bedrag. Het is nog niet duidelijk of er reisorondernemingen zijn die nu alsnog in de problemen komen. Klanten van reisororganisaties met een SGR-garantie krijgen overigens altijd hun geld terug.

Sinds 1 januari dit jaar vallen reizen die de reisaanbieder annuleert weer onder de normale regel van terugbetaling binnen veertien dagen. Alle aan-

bieders van pakketreizen moeten consumenten binnen twee weken hun geld terugbetalen als de reis niet kan doorgaan. Dit is de uitkomst van de afspraken die het kabinet met de reisbranche heeft gemaakt bij de totstandkoming van het voucherfonds. "We zien erop toe dat bedrijven zich hieraan houden", laat Edwin van Houten, directeur consumenten van de ACM, weten.

Banken zetten honderden geldstortautomaten uit vanwege plofkraken

AMSTERDAM — Banken in Nederland zetten per direct alle ruim 500 geldstortautomaten uit waarbij gebruik wordt gemaakt van een sealbag. Dat hebben ze op advies van de politie besloten na een nieuwe vorm van een plofkraak eerder deze week op zo'n automaat, waar ondernemers contant geld verpakt in speciale zakken kunnen storten.

Bij de nieuwe plofkraakvariant kunnen er niet-ontpofte explosieven achterblijven. En dat is gevaarlijk voor gebruikers van de apparaten en voorbijgangers, aldus de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De desbetreffende nieuwe plofkraak vond plaats in Enkhuizen en leidde niet tot slachtoffers. Wel was er sprake van flinke schade.

Nu deze automaten voorlopig dicht zijn, worden ondernemers die nog geld willen storten doorverwezen naar de geldstortautomaten die over het algemeen in bankkantoren zelf staan. Daar kunnen losse muntjes en biljetten in worden gestopt. Naar schatting zijn het er opgeteld meer dan duizend. Ondernemers kunnen ook

gebruikmaken van de beveiligde afstortservice van een waardetransporteur. En de banken benadrukken dat ze zelf werken aan oplossing die het aantal afstortmogelijkheden op korte termijn kan vergroten.

Plofkraken vormen al langer een probleem. Aanvankelijk waren vooral geldautomaten doelwit. Maar criminelen richten zich steeds vaker op de sealbag-automaten sinds geldautomaten beter wor-

den beveiligd en 's nachts afgesloten zijn. In april vorig jaar zagen de banken zich daarom al gedwongen om honderden sealbag-automaten te sluiten. Maar toen bleef er nog steeds een hele voorraad in gebruik, met beperkte openingstijden.

Het is de bedoeling dat de nieuwe maatregelen tijdelijk zijn. De banken hopen de automaten zo snel mogelijk weer open te kunnen doen maar dan moet er wel

een manier zijn gevonden om plofkraken zoveel mogelijk te voorkomen. Achter de schermen wordt al een tijd gewerkt aan een alternatieve oplossing om bankbiljetten bij een plofkraak onbruikbaar te maken, zodat er voor criminelen niets meer valt te halen, maar die oplossing werkt waarschijnlijk alleen voor geldautomaten. Voor de sealbag-automaten moet iets anders worden bedacht, aldus een woordvoerder van de NVB.

Boeing betaalt miljardenboete om misleiden luchtvaartautoriteit

SEATTLE — Vliegtuigfabrikant Boeing betaalt een boete van 2,5 miljard dollar wegens het misleiden van de Amerikaanse luchtvaartautoriteit FAA. Dat zijn het concern en het Amerikaanse ministerie van Justitie overeengekomen in een schikking. Boeing misleidde toezichthouders bij de keuring van het toestel 737 MAX, waarmee in 2018 en 2019 twee dodelijke crashes gebeurden.

"De misleidende verklaringen, halve waarheden en omissies van Boeing-werknemers hebben de FAA belemmerd om de veiligheid van vliegpassagiers te kunnen garanderen", aldus een van de aanklagers. Het boetebedrag bestaat onder andere uit 500 miljoen dollar voor een fonds om familieleden en nabestaanden van de slachtoffers van de 737 MAX-crashes te compenseren. Ook wordt bijna 1,8 miljard dollar uitgetrokken

voor een schadevergoeding aan klanten van Boeing, die lange tijd niet met hun aangekochte 737 MAX-toestellen konden vliegen. Bij de ongelukken met vluchten van het Indonesische Lion Air en Ethiopian Airlines kwamen 346 mensen om het leven. Bij de crashes speelde een defect aan sensoren van een veiligheidssysteem een rol. In plaats van 737 MAX-toestellen te behoeden voor een te steile stijgingsgraad, drukte dit zogeheten MCAS-

systeem de neus van de vliegtuigen telkens naar beneden. Boeing gaf in rechtbankdocumenten toe de Amerikaanse luchtvaartautoriteit verkeerd te hebben geïnformeerd over veranderingen in dit systeem, stellen de aanklagers. Daardoor ontbrak cruciale informatie over het MCAS-systeem uiteindelijk ook in handleidingen voor piloten van het nieuwe toestel. "Boeing-medewerkers verkozen winst boven eerlijkheid, door informatie achter te houden voor de FAA", aldus het het ministerie van Justitie. Topman David Calhoun van Boeing noemt de miljardenschikking 'een stap waarmee we op gepaste wijze erkennen dat we zijn tekortgeschoten'. "Ik geloof er sterk in dat we

met deze uitkomst het juiste doen", zo schrijft hij in een verklaring aan het Boeingpersoneel. De schikking betekent niet dat de nabestaanden van de slachtoffers van de Ethiopische Boeing hun civiele zaak tegen de vliegtuigbouwer staken, zei een advocaat van de nabestaanden gisteren. Boeing heeft in de zomer van 2020 90 procent van de rechtszaken geschikt die door familieleden van slachtoffers van de crash met een Boeing 737 MAX van Lion Air waren aangespannen. De vliegtuigbouwer maakte niet bekend hoeveel de families van de slachtoffers krijgen maar bij een schikking in september 2019 werden zaken naar verluidt geschikt voor ieder 1,2 miljoen dollar.

'Chinese media mogen niet berichten over onderzoek naar Alibaba'

LONDEN — Chinese media hebben van de regering in Peking opdracht gekregen om niet te berichten over een mededingsonderzoek naar webwinkler Alibaba. Dat schrijft de Britse zakenkrant Financial Times op basis van ingewijden. Volgens de krant toont dat aan dat Peking de zaak rond Alibaba en oprichter Jack Ma als politiek gevoelig beschouwt.

De Chinese overheid richt sinds eind vorig jaar de pijlen op het concern van Ma. Een geplande beursgang van financieel concern Ant Financial, onder meer bekend van betalingsdienst Alipay, werd in november op het laatste moment tegengehouden door

toezichthouders. Dat gebeurde nadat Ma in een speech in oktober kritiek had geuit op de staatsbanken en financiële toezichthouders van het land die innovatie tegen zouden willen houden. In december volgde een mededingsonderzoek naar Ali-

baba. De propagandataak van de Chinese overheid droeg media op om bij hun berichtgeving daarover strikt de lijn van de Communistische Partij te volgen en geen uitgebreide analyses te maken. Ook mochten ze geen verklaringen van Alibaba overnemen waarin dat bedrijf ontkent iets fout te hebben gedaan.

Volgens informatiewetenschapper Xiao Qiang van de Amerikaanse universiteit Berkeley is het decreet 'streng en ongewoon'. De bewoording komt volgens hem overeen

met decreten over berichtgeving over 'zeer belangrijke politieke gebeurtenissen' zoals 'de rechtszaak tegen Bo Xilai'. Die voormalige politicus werd tot levenslang veroordeeld wegens corruptie.

Dat Ma sinds zijn toespraak in oktober niet meer in het openbaar is gezien, leidt ook tot speculaties. Volgens sommigen zou de miljardair zich schuilen, maar er zijn ook geruchten dat de Chinese overheid hem ergens zou vasthouden.

Waarde bitcoin in één maand verdubbeld tot 40.000 dollar

AMSTERDAM — De digitale munt bitcoin is gisteravond even de grens van 40.000 dollar gepasseerd. Daarmee verdubbelde de waarde van de cryptomunt in minder één maand tijd.

Volgens gegevens van financieel persbureau Bloomberg stond de bitcoin gisteren 11 procent hoger, en bereikte een piek van 40.065 dollar. Vervolgens zakte de bekendste cryptomunt weer iets terug tot onder de grens van 40.000 dollar.

De zeer snelle opmars van de bitcoin, en in zijn kielzog andere crypto's zoals de ether, komt op het moment dat meer gevestigde namen interesse tonen voor handel in cryptomunten. Kenners houden er ook rekening mee dat de lage koers van de dollar en de vrees voor inflatie door massale stimuleringsprogramma's van centrale

banken veel particuliere investeerders naar cryptomunten drijft.

De bitcoin werd begin 2009 gelanceerd en was toen slechts een paar cent waard. Eind 2017 bereikte de munt al eens een piek van bijna 20.000 dollar. Maar toen spatte de 'bubbel' hard uiteen en verloren de munten rap aan waarde. Halverwege 2018 was de bitcoin nog zo'n 4000 dollar waard.

Critici waarschuwen voor een tweede crash van de bitcoin. Gary Cohn, oud-topbankier van Goldman Sachs en voormalig economisch adviseur van Donald Trump, stelde in december nog dat het systeem waarop cryptomunten leunen niet transparant genoeg is. Door een verlies van vertrouwen in de bitcoinhandel zou de waarde van de digitale munt daardoor ook weer hard kunnen vallen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		8-Jan				8-Jan	
DOW JONES	30.999,36	-0.13%	AEX	643,25	0.92%		
S&P 500 INDEX	3,811.81	0.21%	ARCELORMITTAL	20.13	-3.18%		
NASDAQ	13,136.00	0.52%	AEGON NV	3.52	-2.14%		
AMAZON.COM INC	3,153.99	-0.28%	KONINKLIJKE AHOL	23.63	-0.38%		
APPLE INC	131.04	0.09%	AKZO NOBEL	89.84	-0.53%		
BAIDU INC-SP ADR	223.00	7.27%	ASML HOLDING NV	415.40	2.85%		
BERKSHIRE HATH-B	233.29	0.18%	DSM (KONIN)	143.15	2.84%		
BOEING CO/THE	211.75	-0.45%	HAL TRUST	122.40	0.99%		
CITIGROUP INC	64.91	-1.69%	HEINEKEN NV	92.78	1.18%		
COCA-COLA CO	50.11	0.29%	ING GROEP NV	8.32	-0.65%		
COSTCO WHOLESALE	367.04	-0.24%	KPN (KONIN) NV	2.65	1.03%		
WALT DISNEY CO	177.67	-0.51%	KONINKLIJKE PHIL	45.41	1.66%		
3D SYSTEMS CORP	23.49	2.31%	RANDSTAD NV	55.60	0.72%		
EBAY INC	54.17	2.09%	ROYAL DUTCH SHA	16.38	-0.44%		
FACEBOOK INC-A	264.73	-1.49%	TOTOMTOM NV	8.74	1.87%		
GENERAL ELECTRIC	11.37	0.88%	TOTAL SE	37.28	-0.49%		
ALPHABET INC-A	1,771.12	-0.18%	UNILEVER PLC	48.77	-0.66%		
HP INC	25.61	-0.56%	W.P. STEWART HOL	715.66	1.60%		
HOME DEPOT INC	269.70	1.29%	SCOTIA FUNDS	7-Jan			
INTEL CORP	51.79	-0.77%	MONEY MARKET	13.5982	0.00%		
JOHNSON&JOHNSON	160.28	-0.05%	US DOLLAR BOND	3,0171	-0.43%		
MICROSOFT CORP	218.76	0.22%	GLOBAL EQUITY	3,4381	0.85%		
PROCTER & GAMBLE	137.82	-0.74%	US EQUITY	19,5386	1.14%		
ROYAL DUTCH-ADR	40.01	-0.82%	CANADIAN EQUITY	3,0057	0.78%		
STARBUCKS CORP	104.31	0.93%	FUNDS	7-Jan			
TWITTER INC	51.41	-1.76%	BSF DEFENSIVE	123.41	0.18%		
WALMART INC	146.71	0.04%	BSF CONSERVATIVE	114.52	0.39%		
EXCHANGE TRADED FUND	8-Jan		BSF MODERATE	142.69	0.66%		
ALERIAN MLP - AMLP	27.73	-1.42%	BSF AGGRESSIVE	165.68	1.13%		
ISH GBL HY BD - GHYG	50.88	0.07%	BGF MULTI ASSET INC	10.15	0.20%		
ISH IBXX HY BD - HYG	87.29	0.06%	BGF GBL ALLOCATION	73.69	0.74%		
ISH SELECT DIV - DIVY	99.41	-0.54%	BGF US CORE BOND	18.27	-0.27%		
ISH MSCI EMKT - EEM	54.09	1.46%	BGF FIX INC GBL OP	15.70	0.06%		
ISH MSCI PAC - EPP	49.53	0.26%	BGF US HI YIELD BND	37.73	0.05%		
ISH RUSSELL - IWV	228.34	0.22%	CURRENCIES	8-Jan			
ISH S&P 500 - SPY	64.41	0.48%	YENUSD	103.9300	0.12%		
ISH EUROPE - IEV	49.62	0.04%	EURUSD	1.2228	-0.36%		
INVESCO QQQ TRUS	317.06	0.66%	CANUSD	1.2717	0.20%		
INVESCO DB COMMO	15.16	0.26%	GBPUSD	1.3559	-0.07%		
SPDR S&P INT DIV-DVX	37.41	0.43%	COMMODITIES	8-Jan			
SPDR S&P MID 400	440.86	0.02%	OIL WTI	51.61	1.53%		
SPDR S&P 600 SMA	84.70	-0.75%	GOLD	1858.06	-2.92%		
VANGUARD REIT - VNQ	83.12	1.03%	SILVER	25.78	-5.02%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	56.10	1.50%	WHEAT	637.75	-0.70%		

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	525-1000	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 09 JAN 2021			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 24 en 35 km/u.			
Max Temp. 30°	Voelt Als 33°	Wind 24 km/u	Precipitatie 60%
Zonsopgang 07:04	Zonsondergang 18:31	UV index 10 v/d 10	
ZATERDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 19 en 33 km/u.			
Min Temp. 25°	Voelt Als 28°	Wind 19 km/u	Precipitatie 6%
Maansopgang 03:24	Maansondergang 15:15		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen

Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica 4 Centro Medico 584-5794
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas 08 Jan. 2021 - Dr. Winterdal	Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Kibrahacha 583-4908

Oplossing sudoku 8 januari

8	2	6	5	9	7	3	4	1
9	5	7	4	1	3	2	6	8
4	1	3	2	6	8	5	7	9
7	3	4	8	2	9	6	1	5
2	6	5	7	4	1	8	9	3
1	9	8	3	5	6	7	2	4
5	7	1	9	8	2	4	3	6
3	4	9	6	7	5	1	8	2
6	8	2	1	3	4	9	5	7

BVN

20:00 Flikken Maastricht	Europa/Afrika
20:50 Klem	08:00 Flikken Maastricht
21:40 Op1	08:50 Klem
22:35 Nieuwsuur	09:40 Op1
23:05 Weerbericht	10:35 Nieuwsuur
Amerika/Caribiën	11:05 Weerbericht
23:10 3 op Reis	Amerika/Caribiën
23:40 Iedereen Beroemd	11:10 3 op Reis
	11:40 Iedereen Beroemd
zaterdag 9 januari	12:00 VRT Journaal
00:00 VRT Journaal	12:35 Vroege Vogels
00:35 De Afspraak	13:20 Mimoun's Gevecht
01:20 Huntet	13:45 Typisch Betuwe
02:10 NOS Journaal	14:10 BinnensteBuiten
02:30 BinnensteBuiten	14:35 Tijd voor MAX
02:55 Tijd voor MAX	15:20 Sesamstraat
03:35 Sesamstraat	15:35 Het Klokhuis
03:55 Sesamstraat	15:50 Wat maak je Menu?
10 voor...	
04:05 NOS	16:15 CupCakeCup
Jeugdjournaal	16:45 Zembla
04:10 Het Klokhuis	17:20 EenVandaag
04:25 Blokken	17:50 Kook mee met MAX
04:55 Thuis	
05:20 EenVandaag	18:00 VRT Journaal
05:35 NOS Gesprek	18:40 Het Huis
minister-president	19:35 NOS Journaal
05:45 Dagelijkse Kost	19:55 Weerbericht
06:00 VRT Journaal	Europa/Afrika
06:45 M	20:00 Wie is de Mol?
07:35 NOS Journaal	21:00 MolTalk
07:55 Weerbericht	21:30 Matthijs gaat door

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvgoes@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

BELANGRIJKE GEGEVENS

Ik ben positief getest voor Covid-19. Wat moet ik doen?

Als u Covid-19 positief blijkt te zijn, moet u onmiddellijk thuis in isolatie gaan.

Isolatie betekent dat u zo min mogelijk contact heeft met anderen. U mag niet naar uw werk, niet naar school en niet naar andere publieke plaatsen gaan. U moet thuisblijven, bij voorkeur in een aparte kamer met een eigen badkamer. U heeft een goed geventileerde ruimte nodig. U moet persoonlijke spullen bij de hand hebben zoals: handdoeken, borden, bekertjes en vorken; deel deze niet met anderen. Leef de hygiënemaatregelen goed na en gebruik een mondkapje in het bijzijn van anderen in uw huis. Volg deze instructies totdat de DVG u akkoord geeft om weer uit isolatie te gaan.

Zorg ervoor dat u tijdens deze periode genoeg rust neemt, goed eet, goed drinkt, eventueel medicijnen inneemt volgens de instructies van uw arts; indien uw gezondheid verslechtert neem dan onmiddellijk contact op met uw huisarts.

Samen kunnen we het weer stoppen!

Burgemeester: Londen staat op het punt van crisis

LONDEN — De situatie in Londen door het coronavirus is dusdanig ernstig dat Britse hoofdstad op ‘het punt van een crisis’ verkeert. Burgemeester Sadiq Khan heeft vandaag een ‘grootschalige calamiteit’ afgekondigd, een term die eerder gebruikt werd tijdens de dodelijke brand in de Grenfelltoren in 2017 en tijdens de terreuraanvalen op de Westminster Bridge en de London Bridge in datzelfde jaar.

Foto: Shutterstock

Door de aanhoudende stijging van het aantal besmettingen kan de gezondheidsdienst van de stad de druk nauwelijks nog aan. In Londen zijn momenteel 1 op de 100 mensen be-

smet met het coronavirus. In de ziekenhuizen liggen meer dan zeventienduizend Covid-19 patiënten. De ambulancedienst krijgt meer dan 8000 noodmeldingen per dag, waar dat er op een

normale drukke dag 5500 zijn, meldt de BBC. De toename wordt mogelijk deels veroorzaakt door de meer besmettelijke ‘Britse’ variant van het virus.

“Als we niet onmiddellijk

maatregelen nemen, kan onze NHS (de gezondheidsdienst) overspoeld worden en zullen meer mensen sterven”, aldus Khan, die de bevolking nog eens extra op het hart drukt om echt alleen de deur uit te gaan als het niet anders kan. “Blijf thuis om uzelf, uw familie, vrienden en andere Londenaren te beschermen en om onze NHS te beschermen.”

Khan heeft premier Boris Johnson gevraagd om meer financiële steun voor mensen die vanwege de epidemie hun werk niet meer kunnen uitvoeren. De burgemeester wil ook dat gebedshuizen dichtgaan en dat mondkapjes standaard buitenshuis gedragen worden.

Grenswacht EU snapt kleinste aantal illegale migranten sinds 2013

WARSCHAU — Vorig jaar zijn aan de buitengrenzen van de Europese Unie minder illegale migranten tegen de lamp gelopen dan de afgelopen zes jaar. Dat komt door de coronacrisis, denkt de grenswacht van de EU.

Het aantal gesnapte illegale migranten daalde in 2020 met 13 procent ten opzichte van 2019, constateert Frontex. Het waren er 124.000. Sinds 2013 was dat aantal ieder jaar hoger. Het ging vooral om Syriërs. Op enige afstand volgen Tunesiërs, Algerijnen en Marokka-

nen. Nog veel vaker dan voorheen ging het om mannen. Het aantal vrouwen en kinderen viel terug. De oversteek van Turkije naar Griekenland en die van Noord-Afrika naar Spanje lijkt minder populair geworden. Daar merkte Frontex respectievelijk drie kwart en bijna een derde

minder clandestiene migranten op. De Canarische eilanden zagen juist een recordaantal vanuit landen als Mauritanië en Senegal de oversteek maken. En ook de route van Tunesië en Libië naar Italië en Malta en die door de westelijke Balkanlanden lijkt vaker genomen.

Zowel in de EU als in sommige doorgangslanden wordt reizen sinds het uitbreken van de coronapandemie bemoeilijkt.

70.000 inentingen extra in België door nauwkeurige spuiten

BRUSSEL — Belgische zorgverleners kunnen veel meer mensen inenten tegen het coronavirus dankzij het gebruik van zeer nauwkeurige spuiten. Hoewel een flacon van het Pfizer-vaccin volgens de bijsluiter goed is voor vijf prikken, lukt het in België volgens lokale media in vrijwel alle gevallen om ook een zesde dosis uit het flesje te halen.

Het Nieuwsblad en de Gazette van Antwerpen schrijven dat de winst enorm is. België verwacht deze maand 350.000 doses van het coronavaccin. Dankzij de hypernauwkeurige spuiten wordt gerekend op een ‘bonus’ van 70.000 inentingen. “We kunnen een vijfde meer mensen vaccineren”, zegt Roel Van Giel, voorzitter van huisartsenvereniging Domus Medica. “Onze overheid heeft heel goede spuiten gekocht. Door de vorm blijft er nauwelijks vloeistof achter”, al-

dus Thomas de Rijdt van de apotheek van het UZ Leuven. “Wij gebruiken die momenteel, maar wat als we ze morgen niet meer hebben? Ik denk niet dat we de hele vaccinatiecampagne dit type gaan kunnen gebruiken. De hele wereld wil ze hebben.”

Ook op andere plaatsen in Europa kunnen meer mensen worden ingeënt dan verwacht. In Denemarken lukt het volgens plaatselijke media soms om zeven doses uit een flesje te halen,

Pfizer: Vaccin werkt ook tegen de gemuteerde virussen

NEW YORK — Het vaccin van Pfizer en BioNTech lijkt te werken tegen de zeer besmettelijke varianten van het coronavirus die in het Verenigd Koninkrijk en Zuid-Afrika zijn uitgebroken. Dat meldt de Amerikaanse farmaceut na een laboratoriumstudie die door het bedrijf samen met wetenschappers van de Universiteit Texas is uitgevoerd.

“De mutatie zou verantwoordelijk kunnen zijn voor een snellere overdraagbaarheid en er was bezorgdheid dat het virus ook zou kunnen ontsnappen aan de neutralisatie

van antilichamen door het vaccin”, zei Phil Dormitzer, een van Pfiërs vaccinwetenschappers. Het onderzoek werd uitgevoerd op bloed dat was afgenomen van mensen die het vaccin hadden gekregen. De bevindingen zijn vooralsnog beperkt, omdat het niet kijkt naar de volledige set van mutaties die gevonden zijn in een van de nieuwe varianten van het zich snel verspreidende virus. Dormitzer zei dat het bemoedigend was dat het vaccin effectief lijkt tegen de mutatie, evenals vijftien andere mutaties waartegen het bedrijf eerder heeft getest.

Iran verbiedt Britse en Amerikaanse vaccins

TEHERAN — Iraniërs kunnen geen gebruik maken van de coronavaccins van Pfizer, Moderna en AstraZeneca. Iraans geestelijk leider ayatollah Ali Khamenei, de machtigste man van het land, kondigde vandaag aan dat Amerikaanse en Britse vac-

cins niet geïmporteerd mogen worden. “Ik heb dit aan regeringsmedewerkers meege-deeld en ik zeg het nu in het openbaar”, zei Khamenei over het importverbod tijdens een televisietoespraak. Khamenei preees de inzet van zijn land om eigen vaccins te ontwik-

kelen. Zo is eind vorig jaar begonnen met het testen van een kandidaat-vaccin op mensen, wat volgens de geestelijk leider een mogelijk belangrijke stap betekent in de bestrijding van de corona-epidemie in het land. Khamenei zei dat Iran ook ‘van andere betrouw-

bare plekken’ vaccins kan bemachtigen, zonder daar over in detail te treden. Mogelijk doelde hij daarmee op bondgenoten China en Rusland. Iran, met ruim 80 miljoen inwoners, is het zwaarst getroffen land in het Midden-Oosten. Volgens de Johns

Democraten willen afzettingsprocedure Trump snel in gang zetten

WASHINGTON — De Democraten staan klaar om volgende week stappen te zetten om president Donald Trump uit zijn ambt te zetten vanwege de bestorming van het Amerikaanse parlement door zijn aanhangers. Alle beschikbare instrumenten worden ingezet om te zorgen dat dat gebeurt, zei de ondervoorzitter van het Huis van Afgevaardigden, Katherine Clark, tegen CNN.

Volgens Clark is dat nodig ‘om onze democratie te beschermen’. De eerste stappen richting ‘impeachment’ worden gezet als vicepresident Mike Pence weigert Trump uit zijn functie te ontheffen. Die zou daar volgens twee adviseurs weinig voor voelen. Sowieso is Trump vanaf 20 januari geen president meer.

De Democratische congresleiders Chuck Schumer en

Nancy Pelosi zeiden gisteren al dat ze Trump door het parlement willen laten afzetten als Pence en de rest van het kabinet hem laten zitten. Het Huis van Afgevaardigden en de Senaat moeten dan bijeenkomen om de afzettingsprocedure in gang te zetten. De kans dat de Republikeinen, die een meerderheid in de Senaat hebben, daarmee instemmen, wordt klein geacht.

Pelosi, de Democratische voorzitter van het Huis van Afgevaardigden, noemde Trump gisteren een ‘ernom gevaarlijk persoon die een gewapende opstand tegen ons land heeft aangewakkerd’.

Het 25e amendement kan worden gebruikt om een president uit zijn functie te zetten als de vicepresident en kabinetsleden oordelen dat de president zijn taken niet meer kan uitvoeren.

Schumer en Pelosi waren drijvende krachten achter de eerdere impeachment van Trump. De Senaat hield dat uiteindelijk tegen.

3e stad Australië op slot om Britse coronavirusvariant

Foto: Shutterstock

BRISBANE — De Australische miljoenenstad Brisbane gaat in lockdown. De autoriteiten grijpen in nadat een schoonmaker besmet raakte met de zogenoemde Britse coronavirusvariant, die extra besmettelijk zou zijn. De besmette persoon werkt bij een hotel waar mensen in quarantaine zitten.

“Als we de verspreiding van deze besmettelijke virusstam, deze Britse stam, willen stoppen, moeten we direct optreden”, zei premier Annastacia Palaszczuk van de deelstaat Queensland. De ruim 2 miljoen inwoners van het gebied Greater Brisbane krijgen vanaf vanavond te maken met een lockdown van drie dagen. Mensen moeten dan een geldige reden hebben om van huis te gaan.

De aankondiging leidde direct tot lange rijen bij winkels in de derde stad van het land. De autoriteiten benadrukken dat hamstereisen onnodig is omdat supermarkten en andere essentiële bedrijven niet hoeven te sluiten. Ook mogen mensen hun huis nog verlaten om levensmiddelen te kopen. Ze moeten wel mondkapjes dragen in de openbare ruimte.

Ook de landelijke regering neemt nieuwe maatregelen om de virusvariant buiten de deur te houden. Reizigers die naar het land willen reizen, moeten kunnen aantonen dat ze negatief zijn getest op het virus. Australië voerde vorig jaar al een inreisverbod in voor veel reizigers. Inwoners komen het land nog wel in, maar moeten dan verplicht in quarantaine in een hotel.

Het circa 25 miljoen inwoners tellende Australië heeft sinds het begin van de pandemie melding gemaakt van ruim 28.000 coronabesmettingen. Ook overleden

ongeveer negenhonderd coronapatiënten. Het is voor zover bekend de eerste keer dat de nieuwe virusvariant daar wordt vastgesteld bij iemand die niet in quarantaine zit.

“Ik weet dat sommige mensen in Brisbane zich vandaag de vraag zullen stellen: ‘waarom is dit noodzakelijk? Het is maar één besmetting’”, reageerde de Australische minister-president Scott Morrison. “Maar dit is geen normaal geval. Dit is een heel speciaal geval en daardoor zijn we genooddacht om voor een heel andere aanpak te kiezen.”

Pakistan veroordeelt brein aanslag Mumbai tot 5 jaar cel

LAHORE — Een rechtbank in Pakistan heeft het vermeende brein achter de aanslagen in het Indiase Mumbai in 2008 veroordeeld tot vijf jaar cel. Zakiur Rehman Lakhvi is schuldig bevonden aan het financieren van terrorisme.

Lakhvi werd zaterdag aangehouden in de stad Lahore in het oosten van Pakistan, waar hij een apotheek had. Daarmee zou hij fondsen werven voor militaire activiteiten. Lakhvi is voorman van terreurbeweging Lashkar-e-Taiba, die verantwoorde-

lijk wordt gehouden voor de aanslagen in 2008 waardoor 174 mensen omkwamen. Op een aantal locaties in de stad openden schutters het vuur op willekeurige mensen. Onder de doden was een aantal buitenlanders, onder wie een Nederlander. India heeft Pakistan herhaaldelijk opgeroepen om Lakhvi te berechten, maar Pakistan wierp eerder tegen dat het buurland daarvoor niet genoeg bewijs aanvoerde. Lakhvi heeft wel al eens vastgezeten, maar werd in 2015 vrijgelaten, tot woede van India.

Russische cyberspionnen vielen ministerie van Justitie VS aan

WASHINGTON — Russische staatshackers hebben vermoedelijk ook ingebroken in de e-mailsystemen van het Amerikaanse ministerie van Justitie. Daarnaast zijn ze mogelijk doorgedrongen in het computersysteem waarin juridische documenten worden verwerkt. Dat heeft het ministerie laten weten.

De hackers maakten gebruik van een gat in de beveiliging van beveiligingssoftware van het bedrijf SolarWinds. Ook bij andere

Amerikaanse ministeries wisten hackers op die manier binnen te komen. Volgens het ministerie van Justitie zijn de hackers bij ongeveer 3 procent van alle mailaccounts binnengedrongen. Er zouden geen systemen met geheime informatie zijn gekraakt.

De cyberaanval wordt toegeschreven aan de hackersgroep APT29, die ook wel Cozy Bear en The Dukes wordt genoemd. Die groep zou worden aangestuurd door de Russische inlichtingendienst SVR.

CNN breekt kijkrecord dankzij Capitoel-bestorming

De Capitoel-bestorming heeft de Amerikaanse nieuwszender CNN recordcijfers opgeleverd. Gemiddeld keken 9 miljoen Amerikaanse kijkers rechtstreeks naar de livebeelden uit Washington. Over de hele dag gezien lag het gemiddelde op 5,2 miljoen. Het is daarmee de meest bekeken dag ooit voor CNN. Na CNN deed FOX News de beste zaken met 's middags bijna 5,8 miljoen kijkers. MSNBC had er 5,6 miljoen, ABC tikte bijna 4,9 miljoen kijkers aan en op CBS schakelden bijna 3,7 miljoen Amerikanen in. Gisteren werd ook al duidelijk dat veel Nederlanders woensdag naar CNN keken. Gemiddeld keken er volgens Stichting KijkOnderzoek in de avonden 223.000 mensen, waarmee de zender een marktaandeel haalde van 4,3 procent. Normaal gesproken schommelt het gemiddelde marktaandeel van CNN rond de 0 procent.

Trump overweegt zichzelf gratie te verlenen

Foto: Shutterstock

De Amerikaanse president Donald Trump overweegt volgens de krant *The New York Times* zichzelf gratie te verlenen. Bronnen rond het Witte Huis hebben tegen de krant gezegd dat hij dit al meerdere keren met zijn adviseurs heeft besproken.

Deze gesprekken zijn van voor de gebeurtenissen bij het Capitoel woensdag, waarvoor hij mogelijk ook aangeklaagd kan worden. Hij hitste een menigte op om naar het parlementsgedouw te gaan, dat vervolgens werd bestormd terwijl het Congres in zitting was.

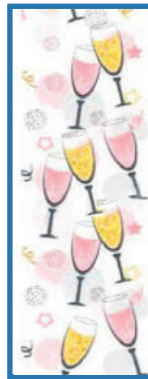
Als Trump zichzelf gratie verleent, is hij de eerste president in de geschiedenis van het land die dat doet. Het is volgens meerdere experts nog maar de vraag of dat wel geldig is, omdat presidenten dan in feite boven de wet staan, doordat ze zichzelf altijd van tevoren kunnen vrijspreken.

Een presidentieel pardon is alleen geldig voor federale strafzaken. Trump zou hoe dan ook vervolgd kunnen worden vanwege zijn belastingaangiften in de staat New York.

Webwinkels met Trump-merchandise offline gehaald

Webwinkels die merchandise verkopen aangaande de Amerikaanse president Donald Trump zijn offline gehaald door Shopify, dat de sites beheert. Volgens het Canadese bedrijf zijn de acties van Trump onacceptabel. De president zette zijn aanhangers woensdag aan tot een mars naar het Capitoel in Washington die uitmondde in de bestorming

van het parlementsgedouw. Wie nu de site Trumpstore.com wil bezoeken, krijgt de melding dat deze webwinkel niet langer beschikbaar is. Volgens Shopify zijn alle webwinkels die zijn gelieerd aan Trump nu gesloten. Volgens een woordvoerder heeft Trump de regels voor klanten van het bedrijf geschonden door aan te zetten tot geweld.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina? Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar: o.v.v. "mensen".

Efteling lijdt 17 miljoen verlies in 2020

De Efteling heeft 2020 afgesloten met een verlies van 17 miljoen euro. Om 'er alles aan te doen' in 2021 niet opnieuw verlies te lijden, stelt het park een aantal maatregelen in die onder andere

gevolgen hebben voor het personeel. Dat meldt de Efteling. Het park in Kaatsheuvel moest vanwege de coronamaatregelen drie keer de deuren sluiten. In totaal

veertien weken, zegt algemeen directeur Fons Jurgens op de site van de Efteling. Daarbij konden 'duizenden overnachtingen in onze hotels en vakantieparken niet doorgaan'. Door steun van

de overheid en Stichting Natuurpark de Efteling kon het verlies beperkt blijven, maar desondanks is het voor het eerst in de historie zo hoog. Slechts 30 procent van de investeringen ging afgelopen jaar door, zegt Jurgens. Ook voor het nieuwe jaar zal van de geplande 85 miljoen euro maar een deel, 27 miljoen, worden geïnvesteerd, bijvoorbeeld in onderhoud. Daarmee hoopt het park genoeg capaciteit te houden om, wanneer dit weer kan, helemaal open te gaan.

Een deel van de maatregelen zal het personeel voelen. Alleen noodzakelijke tijdelijke contracten worden verlengd, oproepkrachten worden zo min mogelijk ingezet en de dertiende maand staat op de tocht. Ook kan personeel minder gebruikmaken van het personeelsabonnement voor het park. Op deze manier probeert het park ontslagen te voorkomen, aldus een woordvoerder.

Foto: Shutterstock

De indrukwekkende documentaire van Tim Hofman en het team van YouTube-kanaal BOOS die gisteren online is gezet, toont op wrange wijze aan hoe groot het taboe nog is rondom euthanasie bij jongeren. In de documentaire volgt Tim Hofman drie jaar lang de 21-jarige Athaliah en de 25-jarige Robin. Zij willen euthanasie, maar stuiten op onbegrip of onwil bij hun behandelende artsen. De NVVE (Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde) verleende medewerking aan het realiseren van de film.

In een reactie wijst Agnes Wolbert, directeur van de NVVE, erop dat de wetenschap dat euthanasie een optie zou kunnen zijn, deze jonge mensen veel rust geeft. "De boodschap van de documentaire is dan ook ondubbelzinnig: Praat erover, met je naasten en met je arts. Daarnaast moeten artsen zelf vaker het initi-

Foto: Shutterstock

atief nemen om euthanasie bespreekbaar te maken, zeker in de geestelijke gezondheidszorg." Psychiater Gerty Casteelen, werkzaam bij Expertisecentrum Euthanasie, zegt in de documentaire dat euthanasie een vorm van hulpverlening is en dat met het bespreekbaar maken van euthanasie in de psychiatrie gewelddadige suïcides kunnen worden voorkomen. Al een flink aantal jaren organiseert de jongerentak

van de NVVE speciaal voor jonge mensen die over dit onderwerp willen praten het maandelijks café Doodnormaal. Het thema jongeren en euthanasie komt in februari ook aan de orde in de door de NVVE georganiseerde Week van de Euthanasie.

Taboe rond euthanasie bij jongeren

2020 was samen met 2016 het warmste jaar ooit gemeten

2020 was wereldwijd samen met 2016 het warmste jaar ooit gemeten. Volgens het Europese klimaatinstituut lag de temperatuur vorig jaar 1,25 graad hoger dan in de tweede helft van de negentiende eeuw en 0,6 graad hoger dan in de periode 1981-2010.

Volgens de Copernicusdienst voor klimaatverandering (C3S) zijn de afgelopen zes jaar de warmste jaren ooit gemeten en was 2010-2020 dan ook het warmste decennium ooit gemeten.

Vorig jaar was het in Europa 0,4 graad warmer dan in 2019, dat tot dan toe het warmste jaar voor Europa was. Vooral op de Noordpool en in het noorden van Siberië was het vorig jaar flink warmer. Daar lag de temperatuur in sommige delen 6 graden boven het gemiddelde van 1981-2010.

C3S noemt het verder opmerkelijk dat de temperatuur van 2016 is geëvenaard, terwijl in de tweede helft van het jaar ook het weerfenomeen La Niña zich voordeed, dat juist voor verkoeling zorgt. Daardoor lag de temperatuur in delen van het zuidelijke halfmond juist onder het gemiddelde. Terwijl 2016 zijn recordjaar begon met het opwarmende effect van de weerkundige tegenpool El Niño.

De opwarming van de aarde wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de uitstoot van schadelijke broeikasgassen. "Het is geen verrassing dat het afgelopen decennium het warmste was dat ooit is opgetekend", zegt directeur Carlo Buontempo van C3S. "En het herinnert ons eens te meer aan de urgentie van ambitieuze emissiereducties om nadelige klimaat effecten in de toekomst te voorkomen."

Foto: Shutterstock

Inwoners Chinese stad mogen niet weg vanwege virus

In het kader van de bestrijding van het coronavirus is het in het noorden van China de inwoners van een stad van circa 11 miljoen mensen verboden de plaats te verlaten. De autoriteiten in de provincie Hebei hebben dit gisteren bepaald. De provincie is de regio rond de hoofdstad Peking en de grootste stad die nu deels op slot zit, is Shijiazhuang. In de stad werden gisteren

51 van de 52 besmettingen in Hebei vastgesteld, berichtte *The South China Morning Post*. Het totaal in China lag op 63. Het land waar meer dan 1,4 miljard mensen wonen, heeft het gevreesde virus ruim 87.000 keer vastgesteld en wijt meer dan 4600 sterfgevallen aan dit virus. Dat dook eind 2019 ruim 800 kilometer ten zuiden van Shijiazhuang op in Wuhan.

Plaats van lichaamsvet bepaalt risico bij Covid-19

Foto: Shutterstock

Niet iedere dikkerd loopt extra gevaar bij een coronabesmetting, maar wel de mensen met een dikke buik. Vet op de heupen bijvoorbeeld maakt minder uit. Dat hebben medisch onderzoekers van het Franciscus Gasthuis & Vlietland in Rotterdam volgens eigen zeggen vastgesteld. "De plaats waar het vet zit is belangrijk voor het risico op een ongunstig verloop bij Covid-19", aldus Cathelijne van Zelst, arts-onderzoeker. Ze volgde met collega's 86 pa-

tiënten met Covid-19 vanaf het moment dat ze op de spoedeisende hulp kwamen. Van deze groep kregen 31 patiënten ernstige problemen met hun longen. De onderzoekers bekeken ook andere symptomen van een ongezone levensstijl, zoals hoge bloeddruk en cholesterol, maar vooral de buikomvang levert volgens hen extra risico op bij Covid. Hun bevindingen zijn gepubliceerd in wetenschappelijk tijdschrift *BMJ Open Respiratory Research*.

Maga-achtige pet in de ban in Tsjechië

De Tsjechische premier Andrej Babis heeft zijn kenmerkende pet met de tekst STRONG CZECHIA in de ban gedaan na de onrust in de Verenigde Staten van woensdag. De pet leek erg op de petten met Make America Great Again (Maga) erop, die Donald Trump en zijn supporters vaak dragen.

Foto: pragubusinessjournal

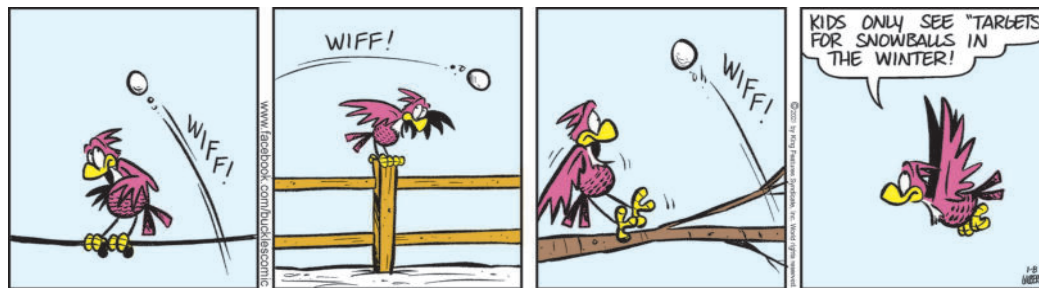
Babis introduceerde de van Maga afgeleide term en de pet in 2019 voor de Europese verkiezingen. Op Facebook en Twitter had hij nog een profielfoto met de pet op. Dat is na woensdag aangepast. Hij draagt op de foto's nu een mondkapje met de Tsjechische vlag erop.

De premier wordt vaak vergeleken met Trump, onder meer vanwege zijn rijkdom. Volgens zakenblad *Forbes* is hij de vierde rijkste Tsjech.

"Trump bleef herhalen dat de verkiezingen doorgestoken kaart waren en hij stookte het vuurtje op. Dat was verkeerd", aldus Babis.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

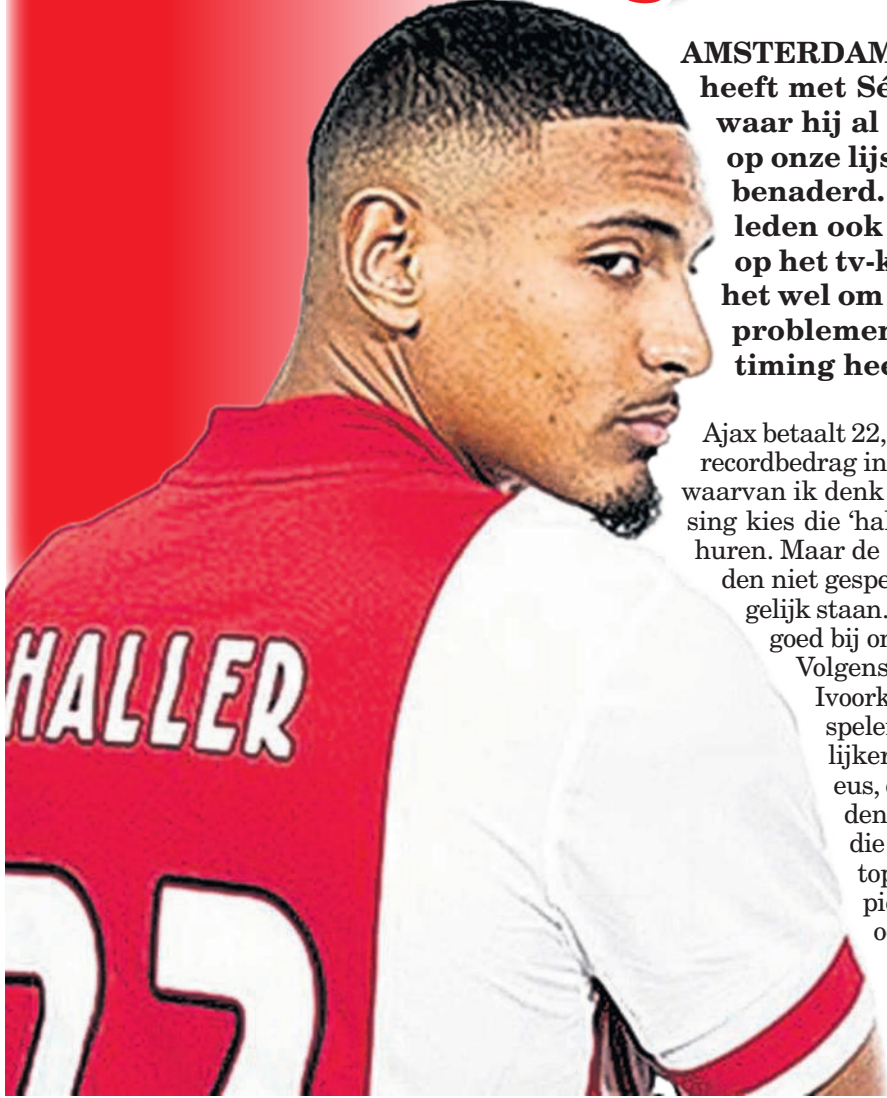

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Overmars telt graag recordbedrag neer voor Haller

Sébastien Haller

AMSTERDAM — Directeur Marc Overmars van Ajax heeft met Sébastien Haller eindelijk de spits binnen waar hij al zo lang op jaagt. “Hij staat al langere tijd op onze lijst, we hebben hem eerder al een paar keer benaderd. Een paar jaar geleden en een halfjaar geleden ook nog. Toen lukte het niet”, zegt Overmars op het tv-kanaal van Ajax. Bij de derde poging lukte het wel om de Franse spits binnen te halen. “Met alle problemen die we nu voorin hebben, komt dit qua timing heel goed uit.”

Ajax betaalt 22,5 miljoen euro aan West Ham United voor Haller, een recordbedrag in de Eredivisie. “Ik geef liever iets te veel uit voor iets waarvan ik denk dat het goed is, dan dat ik voor een goedkope oplossing kies die ‘half’ is”, aldus Overmars. “We konden genoeg spitsen huren. Maar de ene was niet fit en de andere had al drie, vier maanden niet gespeeld. Nu halen we een fitte speler binnen. Hij moet er gelijk staan. Ik heb veel vertrouwen in Haller, ik denk dat hij heel goed bij ons past.”

Volgens Overmars heeft de Fransman, international van Ivoorkust, alles in huis om te slagen bij Ajax. “Haller is zo’n speler waarvoor geldt: hoe dichter bij het doel, hoe gevaarlijker. Hij is 26 jaar, een goede leeftijd. Hij is heel ambitieus, een echte teamspeler, hij is ook sneller dan menigeen denkt en hij heeft een goede techniek”, aldus Overmars, die hoopt dat zijn aankoop zondag al kan debuteren in de topper tegen PSV. “Hopelijk lukt dat. Er komt veel papierwerk bij kijken.” De directeur voetbalzaken hoopt ook nog steeds dat Brian Brobbey langer bij Ajax blijft. De achttienjarige spits heeft een aflopend contract en wil dat vooralsnog niet verlengen. “We willen nog steeds heel graag door met Brobbey. Tot op heden is het niet gelukt. Maar hij staat in zijn recht, hij heeft een aflopend contract en dan is hij vrij om te praten met andere clubs.”

Italiaanse voetbalclub Parma haalt ontslagen trainer terug

PARMA — Ruim vier maanden nadat hij was ontslagen, is trainer Roberto D’Aversa terug bij de Italiaanse voetbalclub Parma Calcio 1913. De club verkeert in degradatiegevaar en ontsloeg daarom gisteren Fabio Liverani. Als opvolger kwam Parma uit bij de man die eind augustus na een dienstverband van bijna vier jaar werd ontslagen omdat de ‘chemie’ verdwenen zou zijn.

Onder leiding van de 45-jarige D’Aversa promoveerde Parma twee jaar achter elkaar en keerde het in 2018 terug in de Serie A.

De club was drie jaar eerder failliet verklaard, maar maakte onder een nieuwe naam (Parma Calcio 1913) een doorstart.

Vorig seizoen eindigde Parma onder leiding van D’Aversa op de elfde plaats.

Parma maakte in deze competitie pas dertien doelpunten en is daarmee de minst scorende ploeg in de Italiaanse topcompetitie.

De nederlaag woensdag bij Atalanta (3-0) was voor de clubleiding aanleiding om Liverani te ontslaan. “Het is een moeilijk seizoen voor Parma, maar we zijn vechters”, zegt de Amerikaanse voorzitter Kyle Krause op Twitter. “We gaan door.”

Motorcoureur Barreda boekt 27e zege in Dakar Rally

HA’IL — Motorcoureur Joan Barreda Bort heeft voor de 27e keer in de Dakar Rally een etappe gewonnen. De 37-jarige Spanjaard staat nu derde in het all-time klassement van etappe-overwinningen, achter Stéphane Peterhansel en Cyril Despres. De twee Fransmannen hebben beiden zes dagzeges meer.

Barreda hield in de zesde etappe, van Al Qaisumah naar Ha’il, Ross Branch uit Botswana 13 seconden achter zich. De Australiër Daniel Sanders werd derde, op 53 tellen van de winnaar. In het algemeen klassement bezet Barreda de 7e plaats. De leiding is in handen van Toby Price uit Australië. Bij de auto’s ging de dagzege naar Carlos Sainz (Mini), die de in eigen land rijdende Yazeed Al-Rajhi (Toyota) 4 minuten en 3 seconden achter zich hield. Nasser Al-Attiyah (Toyota) gaf 7.16 toe en klassementsleider Peterhansel (Mini) 7.34. Peterhansel heeft

in het klassement 5.53 voorsprong op Al-Attiyah uit Qatar. De zesde etappe was om veiligheidsredenen ingekort. De organisatoren besloten de start uit te stellen en een tussenpunt over te slaan, waardoor de afstand van de klassementsproef met 100 kilometer werd ingekort. Daardoor kregen de deelnemers, waarbij heel wat amateurs, meer tijd om bij te komen van alle ontberingen gisteren. Morgen is een rustdag in de Dakar Rally. De wedstrijd wordt zondag hervat met een etappe van Ha’il naar Sakaka. De wedstrijd eindigt op 15 januari.

Trainer Schmidt: PSV is klaar voor Ajax

EINDHOVEN — Als je het aan trainer Roger Schmidt van PSV vraagt, dan komt het uitduel van zondag met Ajax op het juiste moment. “Voor zo’n wedstrijd moet je natuurlijk altijd klaar zijn”, blikte hij vandaag vooruit op de topper in de Johan Cruijff ArenA. “We hebben er ongelooflijk veel zin in en zijn erg gemotiveerd om een goed resultaat te boeken.”

Schmidt kan beschikken over een nagenoeg fitte selectie, zelfs Marco van Ginkel reist mogelijk mee naar Amsterdam. De aanvoerder van de kampioensploeg van 2018 is eindelijk weer fit, na tweeënhalf jaar revalideren van een zware knieblessure. Achter de naam van Mario Götze staat nog wel een vraagteken. “Hij heeft nog steeds wat klachten”, zei Schmidt. “Hopelijk sluit hij snel aan bij de groepstraining. Ik moet zaterdag (morgen, red.) beslissen of hij er klaar voor is.”

Schmidt kan de komende maanden Van Ginkel als extra wapen in de kampioensstrijd gebruiken. Concurrent Ajax, in de Eredivisie al goed voor 52 doelpunten

in 14 duels, legde vandaag maar liefst 22,5 miljoen euro neer om de aanval met Sébastien Haller te versterken. “Zo gaat dat met clubs met de grootste budgetten”, reageerde Schmidt. “Natuurlijk ken ik hem. Hij was bij Eintracht Frankfurt een van de betere spelers in Duitsland. Nee, ik ben niet jaloers. Maar volgens mij is dit een slimme transfer.”

PSV beleefde een lastige eerste helft van het seizoen, met veel coronabesmettingen en topspelers die niet een hele wedstrijd konden spelen. Toch bedraagt de achterstand op koploper PSV slechts één punt. “Nu staan we er een stuk beter voor”, zei Schmidt. “We hebben de afgelopen anderhalve week

intensief kunnen trainen. Dat was fijn.”

Ajax lijkt de grootste concurrent voor PSV in de titelrace. “Maar niet de enige”, stelde Schmidt. “Vitesse heeft een goede ploeg, net als AZ en Feyenoord. En zij komen Europees niet meer in actie. Natuurlijk is het duel met Ajax belangrijk, maar het is geen finale van de wereldbeker. Het is pas de vijftiende wedstrijd in een competitie van 34 duels. Het is ook een mooi meetmoment voor waar we nu staan.”

Schmidt ziet dat er kansen voor zijn ploeg liggen, met snelle aanvallers als Donyell Malen en Cody Gakpo. “Ajax kan heel goed voetballen, dat hebben ze ook tegen Liverpool en Atalanta weer laten zien”, zei hij. “Maar als je wil aanvallen en de bal wil hebben, dan geef je ook wel eens ruimte weg. Dan is de organisatie soms weg. Maar dat geldt ook voor ons, hoor. Wij willen ook dominant zijn.”

Bertens enige afwezige top 50 op voorbereidingstoernooi Melbourne

MELBOURNE — Kiki Bertens is de enige afwezige uit de mondiale top 50 op de twee WTA-toernooien in Melbourne in aanloop naar de Australian Open. Los van de nummer 9 van de wereld schreef de hele top 50 van de wereldranglijst zich in voor de voorbereidingstoernooien, Gippsland Trophy en Yarra Valley Classic.

De WTA maakte vandaag de deelnemerslijsten bekend met daarop ook de namen van Ashleigh Barty, Naomi Osaka, Serena Williams en Bianca Andreescu. De Au-

stralische Barty, de nummer 1 van de wereld, kwam in februari vorig jaar voor het laatst in actie. Andreescu, winnares van de US Open in 2019, speelde in heel 2020

niet. Bertens meldde zich eerder deze week af voor de Australian Open. Ze is niet op tijd hersteld van een achillespeesblessure. Arantxa Rus doet wel mee aan de toernooien in Melbourne. De twee voorbereidingstoernooien van Melbourne vinden tegelijkertijd plaats van 31 januari tot en met 6 februari. Twee dagen later begint de Australian Open.

Kiki Bertens

FC Groningen ook bij hervatting seizoen zonder Robben

GRONINGEN — FC Groningen kan bij de hervatting van het seizoen nog altijd geen beroep doen op Arjen Robben. De aanvaller, die deze maand zijn 37e verjaardag viert, is nog steeds niet wedstrijdfit. Robben kwam deze competitie pas twee keer in actie voor de huidige nummer 6 van de Eredivisie. Hij ontbreekt in ieder geval deze maand nog bij Groningen.

“De enige waarvan we zeker weten dat hij er niet bij is, is Arjen Robben”, zei trainer Danny Buijs in de aanloop naar de uitwedstrijd van morgen tegen FC Utrecht. Van Azor Matusiwa, Patrick Joosten en Alessio Da Cruz is dat nog twijfelachtig. Deze drie spelers hebben de training hervat, maar Buijs moet nog beslissen of hij ze meeneemt naar Utrecht.

Robben beleeft vooralsnog weinig plezier aan zijn te-

rugkeer als profvoetballer. De oud-international raakte in de eerste competitiewedstrijd tegen PSV geblesseerd en kwam daarna alleen nog even als invaller in actie tegen FC Utrecht. Robben besloot begin november een aangepast trainingsprogramma te gaan volgen, om zo fit genoeg te worden om wedstrijden te kunnen spelen.

De nummer 10 van Groningen bekende in december, na blessures aan zijn

lies en kuit, dat hij een paar keer aan stoppen had gedacht. “Maar een stemmetje in mijn hoofd heeft me daarvan weerhouden. Ik ben sportman en wil zo graag nog spelen voor de club.”

Deze maand keert hij zeker nog niet terug bij Groningen. “Misschien op de tribune, maar niet op het veld”, zegt Robben. “Ik hoop echt dat ik de stappen ga zetten die nodig zijn om in ieder geval weer terug te keren. Eerst moet ik weer het veld op, voor voetbalspecifiek werk. En daarna komen pas de groepstrainingen en wedstrijden. Ik heb nog wel een paar stappen te zetten. Nog even geduld dus.”

Spaanse wielrenner Ventoso houdt het voor gezien

MADRID — De 38-jarige Spanjaard Francisco José Ventoso heeft zijn professionele wielloopbaan beëindigd. De sprinter was zeventien jaar actief als beroepsrenner. De laatste jaren echter behaalde hij geen overwinningen meer. Ventoso boekte in zijn carrière 27 zeges, met daarbij Parijs-Brussel (2010) en etappes in de Vuelta (2006), de Giro (2011 en 2012) en de Tour Down Under (2011). In 2012 kroonde hij zich tot Spaans kampioen. Kort daarna won hij zijn laatste wedstrijd, een rit in de Ronde van Poitou Charentes.

Foto: Shutterstock